

Laekunud koostööstused (20.12.2023-20.01.2024) Rõuge valla üldplaneeringu eelnõule ja selle keskkonnamõju strateegilisele hindamisele		
<u>Esitaja ja kuupäev</u>	<u>Koostööstus või ettepanek</u>	<u>Arvestamine ning selgitus</u>
Tarbjakaitse ja Tehnilise järelvalve amet 27.12.2023 Kiri nr 16-6/20-13980-008	TTJA koostööstab Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu.	Koostööstab.
Setomaa vald 05.01.2024 Kiri nr 7-1/2265-1	Käesolevaga koostööstame Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu märkusteta.	Koostööstab.
Keskkonnaamet 17.01.2024 Kiri nr 6-5/23/25443-2	Keskkonnaamet on tutvunud Rõuge valla üldplaneeringu (ÜP) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande (KSH) koostööstamiseks esitatud eelnõuga. Keskkonnaamet jätab üldplaneeringu koostööstamata , tuginedes planeerimisseaduse (PlanS) § 4 lg-le 4, § 85 lg-tele 1 ja 3, Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute koostööstamise alused“ § 3 p-le 2, kuna see on vastuolus seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega (vastuolu esineb p 1, 3, 6, 16, 17 märgitud õigusaktide osas). Keskkonnaamet ei koostööstasta KSH aruande eelnõu lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 40 ja PlanS § 2 lg 3 ning § 85 lg 3, kuna selles sisalduvad hinnangud ei ole piisavad ja objektiivsed, vt p 4, 6, 14, 18-22.	1. Teeme ettepaneku ühiseks koosolekuks, et arutada Teie poolt tõstatatud ja väljatoodud teemasid. Selgitame, et ÜP ei pea kajastama olemasolevat ühiskanalisatsiooni ja veevarustust. Seda tehakse valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni (ÜVK) arengukavas. ÜP teeb vajadusel ettepaneku arengukava täiendamiseks või korrigeerimiseks, kuid kohustus olemasoleva ühiskanalisatsiooni ja veevarustuse kajastamiseks ÜP-s

	<p>Siinjuures ühtlasi selgitame, et Keskkonnaamet ei saa anda koostööstamist planeeringule, kui KSH aruanne ei ole nõuetele vastavalt koostatud. PlanS'is on planeerimismenetlus ühendatud KSH menetlusega. PlanS § 2 lg 3 sätestab, et planeeringu koostamise käigu s läbiviidavale KSH-le kohaldatakse PlanS'ist tulenevaid menetlusnõudeid. Nõuded KSH aruande sisule ja muudele tingimustele tulenevad KeHJS'ist. Seega tuleb KSH puhul lisaks PlanS'ile vaadata sisunõudeid KeHJS'ist. Seda, kas KSH aruanne vastab KeHJS nõuetele, on piisav ja objektiivne, kontrollivad vastavalt pädevusele Keskkonnaamet jt üldplaneeringu koostööstamise käigus (alus: PlanS § 85 lg1 ja 3). Koostööstaja ei saa anda koostööstamist planeeringule, kui KSH aruanne ei ole nõuetele vastavalt koostatud. Vastavalt PlanS § 86 lg-le 1 saab planeeringu vastuvõtmise otsustada vaid juhul, kui KSH aruande tulemused on lisatud planeeringusse. Kui aruanne on puudulikult koostatud, võivad olla KSH- st tulenevad järeldused puudulikud ning aruande korrigeerimisel võib muutuda ka planeeringulahendus. Seega ei saa anda koostööstamist planeeringule, mis ei pruugi olla veel vastuvõtmiseks valmis. Esitame üldplaneeringule ja KSH aruande eelnõule järgmised märkused:</p> <p>1. ÜP seletuskirjas, lk 11 märgitakse: „<i>Üldplaneeringus on Rõuge vallas paiknevaid kohalikke keskusi ja lähikeskusi käsitletud tiheasustusaladena ning kompaktse asustusega aladena (erandiks on Kuutsi, Nursi, Sänna ja Krabi lähikeskused). Ülejäänud vald on hajaasustusega ala. Üldplaneeringus on keskustes pööratud tähelepanu olemasoleva ehitatud keskkonna taaskasutusele võtmisele, tihendamisele ja mõõdukale laiendamisele. Tiheasustusaladel ja kompaktse asustusega aladel on planeeritud täiendavaid elamu-, äri- ja tootmisalasid ning vajadusel muu maakasutuse juhtotstarbega maa-alasid. Antud aladel on mõistlik kompaktse suurendamine, kasutades selleks juba olemasolevaid teid, tehnilist ja sotsiaalset taristut.</i>“</p> <p>Märgime, et Rõuge ja Haanja asuvad Haanja looduspargis, mille kaitse-eesmärk on:</p>	<p>puudub. Veeseadus näeb ette kohustuse kanda ÜP-sse reoveekogumisala piirid koos perspektiivis ühiskanalisatsiooniga kaetava alaga, mis ei ole reoveekogumisalaks määratud või sellega hõlmatud, selles osas tehakse vajadusel korrekture.</p> <p>Hetkel on ÜP-s otsustatud valla ÜVK arengukava põhjal kajastada vaid teatud kindlaid objekte (nt reoveepuhasti, reoveeväljalase), kuid kajastatud objektidesse tuleks suhtuda informatiivselt, sest objektidele tingimusi ÜP-s ei määrata ning objektidega seotud perspektiivsed kavandatavad tegevused on kajastatud ÜVK arengukavas.</p> <p>Samuti selgitame, et ÜP-s ongi ette nähtud asulate võimalikud laienemisalad. Maakasutuse lahenduses otseselt ei eristata olemasolevat ja planeeritavat maakasutust, sest ÜP kehtestamisel muutub kõik kehtivaks maakasutuseks.</p>
--	--	--

- 1) kaitsta, säilitada ja tutvustada Eesti kõrgeimat kuhjelist saarkõrgustikku, esinduslikke ürgorgusid, loodus- ja pärandmaastikke ning looduse mitmekesisust, aidata kaasa kohaliku eluolu edendamisele ja säästva puhkemajanduse arengule ning kaitsta kaitsealus te liikide elupaiku;
- 2) kaitsta nende liikide elupaiku, mida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25) nimetab I lisas. Need liigid on väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*), musttoonekurg (*Ciconia nigra*), valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), laanerähn (*Picoides tridactylus*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), rukkirääk (*Crex crex*), musträhn (*Dryocopus martius*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), sookurg (*Grus grus*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), nõmmelõoke (*Lullula arborea*), hallpea-rähn (*Picus canus*), täpikhuik (*Porzana porzana*), rästas-roolind (*Acrocephalus arundinaceus*), jäälind (*Alcedo atthis*), viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*) ja händkakk (*Strix uralensis*);
- 3) kaitsta, säilitada ja taastada elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas, ja nende liikide elupaiku, mida see direktiiv nimetab II lisas. Need I lisa elupaigatüübid on liiva-alade vähetoitelised järved (3110)³, vähe- kuni kesktoitelised moodsalt kareda veega järved (3130), vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), looduslikult rohketoitelised järved (3150), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210*), liigirikad niidud lubjavaesel mullal (6270*), niiskuslembedes kõrgrohustud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), rabad (7110*), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), allikad ja allikasood (7160),

nõrglubja-allikad (7220*), liigirikkad madalsood (7230), liivakivipaljandid (8220), vanad looduspõõsad (9010*), vanad laialehised põõsad (9020*), rohunditerikkad kuusikud (9050), okaspõõsad oosidel ja moreenikuhjatistel (9060), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) ning siirdesoo- ja rabapõõsad (91D0*). Direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liigid, mille elupaiku kaitstakse, on harilik kobarpea (*Ligularia sibirica*), harivesilik (*Triturus cristatus*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*), rohe-vesihõbu (*Ophiogomphus cecilia*), saarmas (*Lutra lutra*), karvane maarjalepp (*Agrimonia pilosa*), kollane kivirik (*Saxifraga hirculus*) ja paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*);

4) kaitsta ja säilitada Viitina, Uue-Saaluse ja Rogosi mõisa parke ja kaitsealale jäävaid kaitstava looduse üksikobjekte.

Haanja looduspõõ on kantud Natura 2000 võrgustiku alade nimekirja nii Haanja linnualana kui Haanja loodusala. Haanja linnuala3 kaitse-eesmärgiks olevad liigid on rästas-roolind (*Acrocephalus arundinaceus*), jäälinn (*Alcedo atthis*), viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), must-toonekurg (*Ciconia nigra*), rukkirääk (*Crex crex*) ja värbkakk (*Glaucidium passerinum*). Haanja loodusala4 kaitse-eesmärgiks olevad kaitstavad elupaigatüübid on liiva-alade vähetoitelised järved (3110), vähe- kuni kesktoitelised mõõdukalt kareda veega järved (3130), vähe- kuni kesktoitelised kalgiveelised järved (3140), looduslikult rohketoitelised järved (3150), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad – 6210), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt- punanupuga niidud (6510), rabad (*7110), siirde- ja õõtsiksõõd (7140), nokkheinakooslused (7150), allikad ja allikasõõd (7160), nõrglubja-allikad (*7220), liigirikkad madalsõõd (7230), liivakivipaljandid (8220), vanad looduspõõsad (*9010), vanad laialehised põõsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), okaspõõsad oosidel ja moreenikuhjatistel (sürjametsad – 9060), soostuvad ja soo-

lehtmetsad (*9080) ning siirdesoo- ja rabametsad (*91D0); liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*), harivesilik (*Triturus cristatus*), rohe-vesihobu (*Ophiogomphus cecilia*), paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*), saarmas (*Lutra lutra*), karvane maarjalepp (*Agrimonia pilosa*), kollane kivirik (*Saxifraga hirculus*) ja harilik kobarpea (*Ligularia sibirica*).

Juhime tähelepanu, et Haanjas on kolm detailplaneeringut töös, mis kõik väidetavalt baseeruvad ühisveevärgil ja -kanalisatsioonil, kuid ÜP neid ei kajasta. Töös on Haanja veevarustuse ja kanalisatsiooni rekonstrueerimise projekt, see ei kajastu üldplaneeringus, üldplaneeringu tehnovõrkude joonisel pole isegi olemasolev kanalisatsioon ja veevarustus täielikult kajastatud.

Seega ei ole kindel, et Haanjas kompaktsel hoonestuse alal ei suurene. Kurgjärve tee äärde on aegade jooksul tekkinud elamukruntide metsamaale, sinna juurde on veetud Haanjast nii vee- kui kanalisatsiooni taristu. Sellise isetekkelise laienemise kontrollimiseks ja suunamiseks oleks mõistlik üldplaneeringuga ette näha võimalikud asulate laienemise alad.

Rõuge aleviku kohta on üldplaneeringus lk 92 skeemil 31 näidatud linnalise asula piirid, aga need on ilmselt olemasolevad. Alevikku lisandub järjest kruntide tiheasustusala piiri taha. Üldplaneeringus peaks olema kajastatud, kuhu maani soovitakse näha tiheasustusala arenemist, kuhu maani on perspektiivis kavandatud ühisveevärg ja reoveekogumisala. Rõuge asula kohta puuduvad KSH- s põhjendused ja analüüs elamu maa-ala määramiseks. Milline on sellest tulenev maksimaalne täisehitus kaitseala piires? KSH-s ei ole Haanja Natura-alal ohutegurina mainitud ehitustegevust, kuigi see on oluline mõjutegur ja seetõttu on vajalik sellekohane analüüs. KSH- s on vajalik analüüsida, kuidas planeeritakse kaitsta Rõuge järvestikku.

	<p>2. ÜP seletuskirjas lk 20 punktid 14 ja 15 tiheasustusalal ja kompaktses asustusega alal elamu maa-ala maakasutus- ja ehitustingimused märgitakse: „<i>Uue elamupiirkonna planeerimisel tuleb arendajal rajada liitumine olemasoleva või lähitulevikus rajatava tehnilise infrastruktuuriga (sh ühisvee- ja kanalisatsioonivõrguga); uute elamute sidumine tehnilise infrastruktuuriga (elekter, vesi, kanalisatsioon, side, ligipääs) tuleb lahendada detailplaneeringu või projekteerimistingimustega; tehnilise infrastruktuuriga liitumisi rajamata ei väljastata vastavalt ehitus- ega kasutusluba; uue elamupiirkonna planeerimisel tuleb arendajal ette näha ja rajada kinnistulejuurdepääsutee avalikult kasutatavalt teelt.</i>“</p> <p>Palume täpsustada, kas need punktid kohalduvad Haanja piirkonna uutele detailplaneeringu aladele (nt Uue-Haani detailplaneering), kuna need ei ole haaratud asulakompaktses ala arendamisepiirkonda (seda piirkonda Haanjas polegi). Seal ei ole praegu elamumaa sihtotstarve, kuna pole kompaktses asustuse ala piirides ning ei kohaldu ka seletuskirja punkt 2.7.9. kompaktses asustuse maatulunduse maa-ala (MP). Kompaktses asustuse maatulunduse maa-ala leseatud maakasutus- ja ehitustingimused, mille punkti 2 järgi (lk 26): „<i>Katastriüksusele on lubatud rajada üks ühepereelamu ja kuni kaks üle 20 m² abihoonet. Kuni 20 m² abihooneid võib teha ühele katastriüksusele kuni kolm. Kokku võib katastriüksusel olla kuni 4 abihoonet.</i>“ Selle punktiga on Uue-Haani detailplaneering otseselt ÜP-ga vastuolus (lähteülesannete järgi ei ole tegu ÜP-d muutva detailplaneeringuga, vastupidi rõhutatakse koostöö ja ühisveevõrgu- ja reoveekogumisala olemasolu). Lisaks on osa Uue-Haani detailplaneeringu alast roheline võrgustiku tuumalal, mille kohta on ÜP seletuskirjas lk 42 antud soovitus: „<i>Riikliku tähtsusega rohevõrgustiku tuumalal ei ole soovitatav algatada üldplaneeringut muutvat detailplaneeringut</i>“. Samas palume täpsustada ka Kõvver kõrtsi detailplaneeringu ala.</p>	<p>2. Selgitame, et tegemist on koostatava Rõuge valla ÜP-ga, milles seatud tingimused hakkavad kehtima peale ÜP kehtestamist. Hiljuti algatatud DP-dega kavandatava maakasutuse kajastame ÜP-s.</p>
	<p>3. ÜP seletuskirjas lk 29 märgitakse: „Rõuge vallas asuvad riigikaitse ehitised on: Nursipalu harjutusväli, mille piiranguvöönd on 2 000 m harjutusvälja piirist; Säanna</p>	<p>3. Seisukohaga arvestatakse osaliselt, ÜP-sse kantakse peale</p>

	<p>linnak, mille piiranguvöönd on 2 000 m linnaku piirist. Riigikaitse maa-ala laiendamist ei ole üldplaneeringuga kavandatud.“</p> <p>Täpsustame, et Vabariigi Valitsuse otsusega on kinnitatud Nursipalu harjutusvälja laiendus. Palume märkida laiendus kaardile, seda ala ei ole võimalik enam muul otstarbel kasutada. Samuti tuleb selle järgi korrigeerida objektide piiranguvööni asukohad.</p> <p>ÜP seletuskirja lk 30 kohaselt: „Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 55 lõike 3 punkti 4 alusel ei kuulu välisõhus leviva müra hulka riigikaitse tegevusega tekitatud müra. Seetõttu ei kehti keskkonnaministri 16.12.2016 määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ sätestatud müra normtasemed riigikaitse tegevusega tekitatud mürale. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 10 järgi tuleb olulist keskkonnahäiringut taluda, kui tegevus on vajalik ülekaaluka avaliku huvi tõttu ning puudub mõistlik alternatiiv ja o l u l i s e k e s k k o n n a h ä i r i n g u v ä h e n d a m i s e k s o n v õ e t u d v a j a l i k u d m e e t m e d.“. Üldplaneeringust ega KSH-st ei selgu, et oleks keskkonnahäiringu vähendamiseks võetud meetmeid kasutusele, palume täpsustada.</p>	<p>Selgitame, et Nursipalu harjutusväli koos selle piiranguvööndiga vastavalt Vabariigi Valitsuse 20.10.2023 korraldusele nr 266 “Kaitseväge Nursipalu harjutusvälja laiendamine planeerimisseadust kohaldamata, keskkonnamõju hindamata jätmise ja Natura asjakohase hindamise algatamine”.</p> <p>ÜP KSH-s ei töötata välja meetmeid Nursipalu harjutusväljast tulenevate keskkonnahäiringute leevendamiseks, sest Nursipalu harjutusväljakut ei kavandata ÜP-ga. Nursipalu harjutusväljak kantakse ÜP-sse selle kehtivates piirides olemasoleva objektina. ÜP KSH käsitleb vaid neid objekte ja teemasid, mida ÜP-ga kavandatakse.</p>
	<p>4. ÜP seletuskirjas lk 31 punktis 8 märgitakse: „Maardlate kasutusele võtmisel v ä l t i d a v õ i m a l u s e l a l a s i d , m i s a s u v a d v ä ä r t u s l i k e l m a a s t i k e l , r o h e v ö r g u s t i k u a l a d e l j a v ä ä r t u s l i k e l p ö l l u m a j a n d u s m a a d e l.“ Aga punktis 9 on kirjutatud: „Väärtuslikud põllumajandusmaad, väärtuslikud maastikud, roheline võrgustik ning haljasalad ja parkmetsa maad (sh looduslikud või poollooduslikud metsaalad) e l o l e t a k i s t u s e k s k a e v a n d a m i s l u b a d e t a o t l e m i s e l e j a a n d m i s e l e õ i g u s a k t i d e s s ä t e s t a t u d k o r r a s j a t i n g i m u s t e l.“. Palume täpsustada üldplaneeringus, millistel juhtudel sellistel aladel siiski vältimine vajalik pole.</p>	<p>4. Selgitame, et väljatoodud punktidel puudub omavaheline vastuolu, mistõttu puudub vajadus täpsustamiseks. Punkt 9 on lisatud ÜP-sse Maa-ameti ettepanekul, kuna vastasel juhul on üldplaneering vastuolus maapõue-seadusega.</p>

	<p>5. ÜP seletuskirjas, peatükis 3 on märgitud: „<i>Jõgedes ja kallastel süvendus- ja kuivendustööde läbiviimisel ning uute veekogude rajamisel tuleb lähtuda kehtivatest õigusaktidest ja tegevus tuleb koostööstada Keskkonnaametiga.</i>“</p> <p>Palume lauset korrigeerida ja märkida „<i>Jõgedes ja kallastel süvendus- ja kuivendustööde läbiviimisel ning uute veekogude rajamisel tuleb lähtuda kehtivatest õigusaktidest.</i> Täpsustame, et koostööstamise vajadus veekogu süvendamistööl puudub ja vajalik on taotleda veekeskonnariskiga tegevuse registreering või keskkonnaluba. Kuivendusega seotud teemad on Põllumajandus- ja Toiduameti pädevuses.</p> <p>Lisaks täpsustame, et mõisted <i>avalikveekogu</i> ja <i>avalikult kasutatav veekogu</i> ei ole samad. Kallasrada on avalikult kasutatava veekogu ääres (keskkonnaseadustiku üldosa seadus § 38 lg 1). Avalikult kasutatavate veekogude nimekirja kehtestab Vabariigi Valitsus korraldusega.</p>	<p>5. Ettepanekuga arvestatakse, ÜP-d korrigeeritakse (koostööstuse vajadus Keskkonnaametiga eemaldatakse). Mõistete “avalik veekogu” ja “avalikult kasutatav veekogu” käsitlus vaadatakse üle.</p>
	<p>6. ÜP seletuskirjas lk 35 märgitakse: „<i>Käesolev üldplaneering teeb ettepaneku Viitina järve (VEE2141500) ehituskeeluvööndi vähendamiseks Viitina külas Viitina mõisakeskuse katastriüksusel (69801:001:0839) veekaitsevööndini (vastavalt skeemile 3). Ehituskeeluvööndi vähendamine on vajalik alal puhketegevuse arendamiseks (nt alale madala seikluspargi rajamine). Alal liigilise koosseisu säilitamiseks ja kalda kaitse eesmärkide tagamiseks tuleb alal säilitada kõrghaljastus ning vajadusel seda uuendada.</i>“</p> <p>Keskkonnaametile jääb arusaamatuks, et miks ei ole kaalutud alternatiive ja millisel põhjendusel on just vältimatu vajadus seikluspark ehituskeeluvööndisse (EKV) teha, vastav analüüs puudub ka KSH aruandes. Madalseiklusparki saab rajada olemasolevatele spordiväljakutele, mida on alal hulgaliselt. Samuti ei ole põhjendatud, miks kaitstava pargi ala on planeeritud ühiskondlike ehitiste jaoks? Pargile on tellitud rekonstrueerimise projekt. Kas seal nähakse seikluspark ette? Märgime, et</p>	<p>Seisukoht on, et ÜP lahendusest eemaldatakse Viitina järve (VEE2141500) ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanek.</p>

pargipuude seisund on üldiselt kehv ja seetõttu on seiklusraja rajamine nendele ka ohutuse mõttes kahtlane.

Toome välja, et EKV vähendamise otsustamisel kaalutakse ehitamise mõju LKS-s § 34 loetletud ranna ja kalda kaitse-eesmärkidele. LKS § 34 on ranna ja kalda kaitse-eesmärkideks seal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine.

EKV vähendamisel lähtub Keskkonnaamet LKS § 40 lg 1 sätestatud tingimustest: arvestatakse LKS §-s 34 nimetatud ranna ja kalda kaitse-eesmärke ning lähtutakse taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrkudest ning väljakujunenud asustusest.

EKV vähendamist võib Keskkonnaamet lubada vaid siis, kui ehituskeeluvööndis on võimalik ehitada ranna ja kalda kaitse-eesmärke kahjustamata – ehitamist ei kavandata taimekooslustel, puudub vajadus reljeefi ja kõlvikute muutmiseks, puudub vajadus täiendavate juurdepääsuteede, parklate ja tehnovõrkude ehitamiseks, välistatud on inimtegevusest põhjustatud reostuse kandumine pinna- ja põhjavette, tagatud on avalikkuse juurdepääs veekogule ja vaba liikumine kallasrajal, lisanduvad ehitised ei muuda maastikuilmet jm. Üldjuhul ehituskeeluvööndit ei vähendata, kui ehitamine on võimalik väljaspool ehituskeeluvööndit ja ehitamiseks veekogu ääres puudub selge vajadus.

Keskkonnaamet saab kaaluda ehituskeeluvööndi vähendamise võimalust kindla planeeringulahenduse ja täpsemalt plaanitud ehitiste vajaduse osas. Kui planeeringus jäetakse ehitiste loetelu lahtiseks, ei ole võimalik Keskkonnaametil mõju hinnata. Rõuge valla üldplaneeringu seletuskirjas tuleb täpselt nimetada, milliste

	<p>ehitistetarbeks on vajalik ehituskeeluvööndit vähendada (praeguses seletuskirjas nimetatud puhketegevuse arendamise vajadus (nt alale madala seikluspargi rajamine) jätab ehitiste loetelu lahtiseks ning ei selgita vööndi vähendamise vajadust (miks on vajalik ehitada veepiiri lähedal, kui on võimalik ehitada väljaspool ehituskeeluvööndit).</p> <p>Kaaluda tuleb, kas on selge vajadus ehitada veepiiri lähedal, sest riiklikult kehtiva ehituskeeluvööndi vähendamine võib toimuda erandlikul vajadusel. Samuti palume kaaluda vajadust ehitada veekaitsevööndi piirini ja kavandatud kaldajoone ulatuses. Ehitiste plaanimisel saab kohalik omavalitsus arvestada võimalikku ehitamist lubavat erisust, et supelranna alal on supelranna teenindamiseks vajalike rajatiste ehitamine lubatud (LKS § 38 lg 4 p 3), mistõttu ei pruugi vööndi vähendamine vajalikuks osutuda.</p>	
	<p>7. ÜP seletuskirja lk 37 punktis 5: „Miljööväärtuslikel aladel on lubatud maavarade kaevandamine“.</p> <p>Oleme arvamisel, et miljööväärtuslikud alad ja kaevandamiseks planeeritud alad ei tohi kattuda. Tuleb üldplaneeringuga ära lahendada, kumb maakasutus konkreetses kohas on oluline. Kui paneme miljööväärtuslikule alale nii rangeid nõudmisi ja kõrgeid ootusi – nt ei tohi olla plastikvoodrit, päikesepaneeli täpne asetus katusel, aknad ja ukSED peavad miljöösse sobituma jne, kuid maavarasid võib kaevandada – siis oleme seisukohal, et tekib vastuolo. Märjime, et miljööväärtuslikud alad on vanad ajaloolised väikese pindalalised külakeskused, seega palume seda punkti täpsustada.</p>	<p>7. Selgitame, et tegemist on tingimusega, mis on lisatud ÜP-sse Maa-ameti ettepanekul, sest vastasel juhul on ÜP vastuolo maapõueseadusega. Juhime tähelepanu, et ÜP miljööväärtuslikud alad ei kattu ühegi mäeeraldisega. Väikses ulatuses kattub kruusamaardlaga Krabi miljööväärtuslik ala ning turbamaardlaga Vana-Roosa ning Kõrgepalu miljööväärtuslik ala. Kuna kattuvus maardlatega on väikene, siis on ka kaevandustegevuse puhul tagatud suuremas osas nimetatud miljööväärtuslike alade säilimine.</p>

	<p>8. ÜP seletuskirja lk 42 on kirjas väärtuslike maastike kaitse-, maakasutus- ja ehitustingimused: „Säilitada tuleb väärtuslike maastike arhitektuuriline ja maastikuline miljöö: maa sihtotstarbe muutmisel tuleb arvestada, et säiliks senisega sarnane maastikumuster (näiteks vana talukoha säilimine koos selle juurde kuuluva põllu ja metsaga, elamu kavandamisel õuealade omavaheline kaugus ja suurus jms)“.</p> <p>Oleme seisukohal, et eraldi tuleks välja tuua, et lubatud ei ole põliste põllumaade metsastamine (nii metsamaa kui haritav maa on maatulundusmaad sihtotstarbalt, seetõttu oleks vajalik eraldi rõhutada, et kõlvikut ei tohi muuta põlisel põllumaal).</p>	<p>8. Teeme ettepaneku ühisel koosolekul antud teemat arutada.</p>
	<p>9. ÜP seletuskirja lk 44 skeemil 6 Rõuge valda jääv Haanimaa piirkond Rõuge-Haanja-Kütioru väärtuslikul maastikul (Aluskaart: Maa-amet, 24.10.2023) ja väärtuslike maastike kaardil palume näidata Haanimaa piir kontuurina tervikuna ka väljaspool Rõuge valda asuval alal.</p>	<p>9. Seisukohaga arvestatakse, skeemi 6 täiendatakse. Juhime tähelepanu sellele, et Rõuge valla ÜP-ga saab kehtestada tingimusi vaid Rõuge valla haldusterritooriumile.</p>
	<p>10. ÜP seletuskirja lk 46 väärtuslik põllumajandusmaa märgitakse: „Võrreldes maakonnaplaneeringuga on eemaldatud väärtuslikud põllumajandusmaad osaliselt kompaktses asustusega alade ja Rõuge aleviku tiheasustusala piiridest ning juba metsastunud aladelt.“</p> <p>Juhime tähelepanu, et Haanjas Muna kohviku juures Uue-Haani detailplaneeringu ala on ÜP järgi jätkuvalt väärtuslik põllumajandusmaa, järelikult ei ole hoonete gruppi sinna ÜP-ga kavandatud. Seega on kavandatav detailplaneering ÜP-ga vastuolus.</p> <p>Toome välja, et nii väärtusliku põllumaa kui põlise põllumaa ÜP kaartidele märgitud alade hulgas on juba metsastunud ning seeläbi oma põllumajanduslikku väärtust kaotanud põllumaid. Mõnel kohal on ortofotode järgi juba 10 aastat mets, kuid põhikaardi järgi haritava maa kõlvik ja seetõttu päringu järgi valikus põlise põllumaana. Palume läbi mõelda, kas sellisel juhul peaks jätma planeeringusse võimaluse</p>	<p>10. Seisukohaga arvestatakse, üldplaneeringu seletuskirja lisatakse, et juhul kui ortofotode järgi ja/või looduses suudetakse tõendada, et tegemist ei ole põlispõlluga, siis võib ÜP sisendiga mitte arvestada.</p>

	<p>konkreetsel juhul looduses ja ortofotode abil hinnata, kas tegu on veel olemasoleva põlis põlluga või võib seda mitte arvestada.</p>	
	<p>11. ÜP seletuskirjas lk 46 punktides 5 ja eriti 7 toodud tingimus: „Põllumajandusmaa massiivi ruumikuju mitmekesistamiseks ning elurikkuse suurendamiseks tuleb rajada, säilitada või la sta looduslikult tekkida maastikuelementidel, nagu kiviaed, puuderida või hekk.“</p> <p>Oleme seisukohal, et selline tingimus ei ole valla Haanja kõrgustikul asuval osal asjakohane, kuna maastik on siin reljeefist tingitult nii liigendatud, et põllumaa keskmine suurus on 1,6 ha. Puuderidade ja kivihunnikute säilitamise kohustus raskendab kallakutel niigi keerulist maa harimist veelgi ning pole elurikkuse seisukohalt vajalik, kuna maastik on niigi mitmekesine ja mosaiikne. Teeme ettepaneku täiendada punkti 7 pindalaga – näiteks, et 15 ha suurematel põllumassiividel on vajalik nende elementide tekitamine ja säilitamine.</p>	<p>11. Seisukohaga arvestatakse järgmiselt: ÜP-s toodud tingimus muudetakse alla 15 ha suuruste põllumajandusmaade puhul soovituslikuks ning üle 15 ha põllumajandusmaade puhul kohustuslikuks.</p>
	<p>12. ÜP seletuskirjas lk 48 rohevõrgustiku kasutustingimuste määramisel tuleb arvestada, et üldplaneering on aluseks haldusaktide andmisel, kuid haldusaktide andmine ei ole võimalik või on oluliselt raskendatud kui üldplaneering ei annatäpseid juhiseid. Ehitusseadustik (EhS) § 12 sätestab ühe peamise nõudena ehitatavale ehitisele, et see peab olema kooskõlas detailplaneeringuga või üldplaneeringuga, kui detailplaneeringut pole. Seega peab ehitiste projekteerimisel ning ehitamisel järgima ka rohevõrgustiku tarbeks seatud kitsendusi ning haldusaktide andjad peavad juhinduma üldplaneeringust ning maaomanik järgima täiendavaid haldusakte. Samuti on oluline maaomanike informeeritus ning kohalike omavalitsuste poolne järelevalve.</p> <p>Üldplaneeringu hilisema rakendamise huvides tuleb vältida rohevõrgustiku kasutamistingimustena üldsõnalisust, nt „on oluline“, „on vajalik“, „tuleb korraldada“, „tuleb tagada“. Need on üldised eesmärgid, kuid kasutustingimused tuleb sõnastada konkreetselt. Otstarbekas on määrata selged piiravad tingimused, mis on otsekohaldatavad, st mille järgimist saab nõudamaomanikelt vahetult, üldplaneeringu</p>	<p>12.</p> <p>1) Ettepanekuga ei arvestata. Raiele tingimusi seada ei ole ÜP-s asjakohane, sest see toob kaasa kompensatsiooni nõude KOV'ile. Raadamist ära keelata ei ole samuti asjakohane, sest igat raadamisluba menetletakse konkreetsel juhul eraldi ning üldistatult seda keelata ei ole mõistlik.</p> <p>2) Selgitame, et 50 m tingimus kehtib ainult tiheasustusalal ning kompaktses asustusega alal, seega peame seda</p>

	<p>alusel. Selge peab olema, kuidas tagatakse looduslike alade osakaalu säilitamise nõue nt projekteerimistingimuste andmisel, seega:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) soovitame määrata rohevõrgustiku alal selged tingimused raietele ja raadamisele – millised raieviisid on keelatud, millised lubatud teatud ulatuses; 2) seletuskirjas p 4.7. – rohevõrgustiku rohekoridoris peab koridori alaga risti suunas vähemalt 50 m laiune koridori riba jääma katkematuks. Keskkonnaameti hinnangul ei pruugi 50 m laiune koridori riba olla siiski toimimiseks piisav. Soovitame koridori laiuseks kavandada vähemalt 100 m; 3) soovitame määrata selged piiravad tingimused ka tootmisterritooriumi moodustamisel; 4) üldplaneeringu kaardil palume näidata rohevõrgustiku alad pinnaliselt sama roheka tooniga; 5) hetkel puuduvad üldplaneeringus selged tingimused, mis võimaldaksid tagada rohevõrgustiku kaitset ja võimaldaksid anda kohalikul omavalitsusel anda rohevõrgustiku kaitset tagavaid haldusakte. 	<p>asjakohaseks, mujal ehk hajaasustuses ongi minimaalne laius 100 m.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) Palume täpsemat selgitust, mida soovitakse tingimuste osas täiendada. 4) Ettepanekuga ei arvestata, peale ÜP kehtestamist lähevad ÜP kaardikihid üleriigilisse planeeringute andmekokku, kus kaardikihtide kujundus pannakse eraldi paika. Koostõlastamise suunatud materjalid on need, mis on ennekõike mõeldud KOV-le kasutamiseks. Juhul, kui näidata ÜP-s rohevõrgustiku alad pinnaliselt sama roheka tooniga, muudaks see ÜP joonise “Väärtused ja piirangud” lugevust oluliselt halvemaks, kuna paratamatult sisaldavad ÜP joonised väga palju infot. 5) Palume selgitada. Tegemist on väga üldise tähelepanekuga.
	<p>13. ÜP seletuskirja peatükis 5.1.11 veeskamiskohad, juhime tähelepanu, et Keskkonnaametiga koostõlastamise kohustus veeskamiskohtade rajamisel puudub.</p>	<p>13. Seisukohaga arvestatakse, ÜP-st eemaldatakse veeskamiskohtade rajamisel Keskkonnaametiga koostõlastamise kohustuse.</p>
	<p>14. ÜP seletuskirjas lk 78 märgitud müra normtasemed: „Vastavalt atmosfääriõhu kaitse seadusele ei loeta välisõhus leviva müra hulka olmemüra, meelelahutusürituste müra, töökeskkonna müra ja riigikaitse tegevusega tekitatud müra.“</p>	<p>14. Seisukohaga ei arvestata. Nursipalu harjutusväljakut ei kavandata Rõuge valla ÜP-ga, tegemist on</p>

	<p>Siiski on teada, et Nursipalu harjutusväljak müra tekitab, samuti on teada müratsoonid sellega seoses. Nendest tulenev müra ja vibratsiooni mõjuala peaks KSH-s analüüsitud olema ning võimalikud leevendavad meetmed vmt toodud. Samuti peab Nursipalu harjutusvälja mõjuala olema märgitud ÜP kaardile, et planeerimisel oleks võimalik edaspidi arvestada sellega.</p>	<p>olemasoleva riigikaitse ehitisega. ÜP KSH aruandes hinnatakse vaid neid teemasid ja objekte, mis on ÜP-ga kavandatavad. Üldplaneeringusse kantakse Nursipalu harjutusväljak peale koos selle piiranguvööndiga vastavalt Vabariigi Valitsuse 20.10.2023 korraldusele nr 266 "Kaitseväe Nursipalu harjutusvälja laiendamise planeerimisseadust kohaldamata, keskkonnamõju hindamata jätmise ja Natura asjakohase hindamise algatamine".</p>
	<p>15. ÜP seletuskirjas lk 80 on esitatud joonis ja tekst Rõuge-Haanja-Kütioru väärtusliku maastiku piiride täpsustamise kohta. Maakonnaplaneeringus olevast väärtuslikust maastikust on kustutatud Viitina– Plaani piirkond põhjendusega, et see pole Haanimaa identiteedipiirkonnas.</p> <p>Oleme seisukohal, et Plaani kirik, Viitina mõis, Ruusmäe mõis on väärtuslikud maastikuelemendid ning teeme ettepaneku kaaluda nende alade väärtuslike maastike hulka jätmist.</p>	<p>15. Teeme ettepaneku ühisel koosolekul antud teemat arutada.</p> <p>Koostöös kohalike elanikega leiti, et antud maastikuelemendid ei jää Haanimaa identiteedipiirkonda.</p>
	<p>16. Planeerimisseaduse § 75 lg 1 p 3 on ÜP üks ülesandeid tehnovõrkude ja -rajatiste üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine. „Taristu ja tehnovõrgud“ joonisel on toodud enamus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga seotud veehaardeid, reoveepuhasteid ja heitvee väljalaskmeid. Palume kanda joonisele „Taristu ja tehnovõrgud“ puuduolevad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni objektid:</p> <p>1) Varstu alevikku teenindav põhipuhasti koos kujaga (asukoht 86501:001:0413);</p>	<p>16. Seisukohaga arvestatakse, nimetatud objektid kantakse ÜP joonisele „Taristu ja tehnovõrgud“. Kaardikihti „reoveekogumisalad“ uuendatakse vastavalt EELIS-s toodud andmetele.</p> <p>ÜP-s ei ole kohustust näidata juba ühiskanalisatsiooniga ja veevarustusega</p>

	<p>2) Haanja küla ühisveevärgi veehaare (PRK0010237) (asukoht 18101:001:0227);</p> <p>3) Ruusmäe küla ühisveevärgi veehaare (PRK0050567) (asukoht 18101:001:0271);</p> <p>4) Kuutsi küla ühisveevärgi veehaare (PRK0024582) ning reoveepuhasti (asukoht 49301:003:0123);</p> <p>5) Saru küla (Andruse) veehaare (PRK0010903) ja reoveepuhasti (49301:002:0068).</p> <p>Palume ÜP joonisele „Taristu ja tehnovõrgud“ kanda korrektsed Rõuge, Haanja ja Ruusmäe, reoveekogumisalade piirid. Kehtivad reoveekogumisalade piirid on Eesti looduse infosüsteemis (EELIS, Keskkonnaagentuur).</p> <p>Veeseaduse § 99 lg 3 kohaselt kannab kohaliku omavalitsuse üksus reoveekogumisala piirid üldplaneeringule koos perspektiivis ühiskanalisatsiooniga kaetava alaga, mis ei ole reoveekogumisalaks määratud või sellega hõlmatud. Rõugevallaolemasolevad reoveekogumisalad on kantud ÜP joonisele „Taristu ja tehnovõrgud“. Keskkonnaamet on palunud ka ühiskanalisatsiooniga juba kaetud alad (nt Nursi küla, Krabi küla), kus ei asu reoveekogumisala, joonisele „Taristu ja tehnovõrgud“ kanda. ÜP ja KSH aruandele laekunud ettepanekute ja vastuste tabelis on selle kohta ilma kommentaarideta märges „Seisukohaga arvestamist kaalutakse“, joonisel „Taristu ja tehnovõrgud“ need alad siiski puuduvad.</p> <p>Lisaks märgime, et Haanja külas on ÜP joonisele kandmata Kündja tee äärde kavandatud Rehetaguse, Savimäe, Ristmiku, Kuuri ja Pargi detailplaneeringuga kavandatud perspektiivne elamupiirkond, mis on samuti kavas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liita. Seega tuleb ÜP joonisele „Taristu ja tehnovõrgud“ kanda see piirkond perspektiivis ühiskanalisatsiooniga kaetava alana. Samuti palume ka kõik teised arendatavad alad, mis on kavas ühiskanalisatsiooniga liita, ÜP joonisele kanda.</p>	<p>kaetud alasid. Üldplaneeringu joonisele ei kanta olemasoleva ÜVK-ga kaetud alasid.</p>
--	--	---

17. Pullijärv on looduskaitse all Pullijärve hoiualana, mille kaitse-eesmärgiks on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüübi – liiva-alade vähetoiteliste järvede (3110) ning II lisas nimetatud liigi – hariliku vingerja (Misgurnus fossilis) elupaiga kaitse. Pullijärve hoiuala on kantud Natura 2000 alade võrgustiku nimekirja Pullijärve loodusalana 6 mille kaitstav elupaigatüüp on liiva-alade vähetoitelised järved (3110) ning liik, mille isendite elupaika kaitstakse, on harilik vingerjas (Misgurnus fossilis).

KSH aruandes lk 49 märgitakse: „Üldplaneeringu maakasutuse lahendus näeb ette Pullijärve kaldavööndis ja valgalal (joonis 7) ulatuslikult elamu maa-alade, segaotstarbega maa-alade ning äri ja tootmise maa-alade laienemist. Misso alevikus olemasolev maakasutus on antud joonisel 8 ning üldplaneeringuga ettenähtud maakasutuse lahendus joonisel 9.“

Märgime, et Pullijärvel on väga väike valgala, veevahetus on aeglane, viimaste seiretulemuste järgi (2022) on järve seisund halb (KSH tabel 17 lk 84, Eesti pinnaveekogumite seisundi 2021. a vahehindangu lisatabeli põhjal).

KSH aruandes lk 51 on välja toodud, et: „Üldplaneeringu lahendus suunab ehitustegevust ja arendustegevust Pullijärve kaldale ning suurendab järve valgalal tehnilike alade osakaalu, mis on otseselt vastuolus 2020. aastal valminud Pullijärve meetme- ja tegevuskavas toodud soovustega säilitada maakasutus järve valgaalal ja kaldavööndis olemasoleval looduslikul kujul. Üldplaneeringu elluviimisel hävineb suures osas Pullijärve kaldal olemasolev metsavöönd, mis toimib puhervööndina.“

Juhime tähelepanu, et Pullijärve kaldal on avalik supluskoht olemas Misso kooli juures (Riia mnt 15, tunnus: 46801:003:0267). Lisaks on Vesiroosi ja Alajärve detailplaneeringuga (kehtestatud 30.06.2008 Misso Vallavalitsuse otsusega nr 2.1-3/112) ette nähtud avaliku supluskoha rajamine Riia mnt 9 katastriüksusele (tunnus:

17. Seisukohaga ei arvestata. Saame aru, et Keskkonnaameti ettepanek on ka Pullijärve lõunaossa jääva segaotstarbega maa-alale näidata järve veepiirist 100 m ulatuses haljasala maa-ala. Selgitame, et vaadeldavale segaotstarbega maa-alale ei ole haljasala puhvrit näidatud, kuna seal on kehtiv Vesiroosi ja Alajärve detailplaneering, mille järgi on ka ÜP-s maakasutus planeeritud. KOV ei näe võimalust nimetatud DP-ga vastuolus maakasutuse juhtotstarvet vaadeldavale maa-alale planeerida.

	<p>46801:003:0339) ning Riia mnt 3 katastriüksusele (tunnus: 46801:003:0341). Võttes arvesse Pullijärve halvenevat seisundit ei ole üldplaneeringuga (lisaks olemasolevale supluskohale ja detailplaneeringuga ettenähtud supluskohtadele) täiendavate avalike supelranna maa-alade kavandamine vajalik ja põhjendatud. Üldplaneeringu lahenduse elluviimisel on selge ebasoodne mõju Natura elupaigatüübile liiva- alade vähetoitelised järved (3110) ning seega ka harilikule vingerjale. Sellest tulenevalt tuleks oluliselt muuta üldplaneeringu lahendust Pullijärve kaldaalal ning valgalal. Üldplaneeringuga Pullijärve kaldale määratud maakasutuse juhtotstarve peaks toetama sealse puhvervööndi säilimist ning piirama ehitustegevuse laienemist. Tuginedes Pullijärve meetme- ja tegevuskavas toodud soovitudele, tehakse ettepanek muuta üldplaneeringu maakasutuse lahenduses Pullijärve kaldaala (vähemalt põhikaardile kantud veepiirist 100 m ulatuses) haljasala ja parkmetsa maa-alaks. Lisaks tuleb Pullijärve seisundi halvenemise vältimiseks järve valgalal oluliselt koondada üldplaneeringuga kavandatud perspektiivsete segaotstarbega maa-alade, elamu maa- alade ning äri ja tootmise maa-alade ulatust. Kuigi üldplaneeringu seletuskirjas on määratud maa- alade väljaarendamisel minimaalsed haljastuse protsendid (katastriüksuse pindalast), ei ole see piisav, et vältida üldplaneeringu elluviimisel ebasoodsa mõju avaldumist järvele sellise maakasutuse lahenduse puhul.</p> <p>Misso aleviku üldplaneeringu kaardil ei ole Pullijärve lõunaosas puhvrit ega leevendavaid meetmeid Natura loodusala magevee elupaiga kaitseks.</p>	
	<p>18. KSH aruande lk 58 jääb arusaamatuks järgmises lõigus väidetud: „Üldplaneeringu lahenduses on Haanja looduspargi territooriumil perspektiivseid maa-alasid kavandatud lagedatele maa-aladele. Üldplaneeringu elluviimisel lagedate alade osakaal küll väheneb, kuid seda väga vähesel määral. Lagedate alade „täisehitamine“ toimuks eelkõige vaid Rõuge aleviku tiheasustusalal ja Haanja küla kompaktses asustusega alal ning nende lähialadel. Haanja looduspargis on ehitustegevuse suunamisest olulisem olemasolevate avatud maastike hooldamine ning põllumajandustegevuse soodustamine ja teotamine, sest looduspargi lagealade</p>	<p>18. Teeme ettepaneku ühisel koosolekul antud teemasid arutada.</p> <p>Selgitame, et see, et tegu on lageda maa-alaga ei tähenda, et tegemist on põlise põllumaaga.</p> <p>Selgitame lisaks, et ÜP KSH toob välja, et ÜP-s on etteantud tingimused</p>

	<p>osakaalu vähenemine on ajas toimunud eelkõige põllumajanduslike tegevuste taandumise tõttu. Pikaajalise kaitse-eesmärgi täitmiseks lagedatele aladele ehituskeeldu rakendada ei oleks mõistlik, proportsionaalne ega ka reaalne. Arvestades seda, et üldplaneeringu elluviimisel lagedate alade osakaal väheneb eelkõige vaid Rõuge aleviku ja Haanja küla ümbruses ning seda vähesel määral, võib järeldada, et vastuolu üldplaneeringu elluviimisel looduspargi kaitse-eesmärkidega puudub.“</p> <p>Märgime, et lagedate maa-alade täisehitamise teemaga on planeeringu seletuskirjas segadus ning toome välja, et pärandmaastikul on ehitustegevuse suunamise eesmärgid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) vältida põliste põllumaadele ehitamist. Need on alad, mis on üle 100 aasta olnud järjepidevalt haritavad, järelikult on põllumajanduslikuks kasutuseks kõige sobivamad ja neid ei ole Haanja kõrgustiku mosaiikmaastikul ülearu palju; 2) vältida põliste metsamaade raadamist. Rohkem kui 100 aastat metsana püsinud maale on saanud aegade jooksul koguneda elurikkus. Need on kohad, kus seda on rohkem ja kust see saab ümbritsevatele aladele levida; 3) hoonestuse rajamisel tuleks eelistada endisi talukohti, et säilitada pärandmaastiku asustumustrit. Endiste kohtade juureson sageli säilinud kõrghaljastust, juurdepääsuteed jmt; 4) vältida tuleb ehitamist avaliku huviga avatud vaadete ette. Lagedatelealadele ehituskeeldu rakendamine ei ole planeeringusega looduspargis eesmärk omaette. <p>Samal lehel (lk 58) veel teine arusaamatu järeldus: „Üldplaneeringuga ei ole Haanja looduspargi kaitsekorralduskavas toodud oluliste maastikuvaate kohtadesse kavandatud objekte või maakasutust, millega kaasneks vaatekohtade sulgemine. Üldplaneeringu elluviimisega ei kaasne Haanja looduspargi alal suuri muutusi maastikupildis, seega säilivad ka kaunitelt teelõikudelt avanevad vaated maastikule.“</p>	<p>vaatekoridoride säilimiseks. Asjaolu, et ÜP-ga ei ole midagi kavandatud ka vaatekoridesse, on lihtsalt täiendavalt välja toodud. Mõistame, et segadust võib viidatud lõigus tekitada sõna “säilivad”, mistõttu antud lõigu sõnastust KSH aruandes korrigeeritakse.</p>
--	---	---

	<p>Oleme seisukohal, et kaunite vaadete säilimise peab tagama mitte see, et ÜP-ga ei ole planeeritud nende täisehitamist, vaid see, et üldplaneeringu seletuskirjas on ette antud tingimused vaatekoridoride säilimiseks.</p>	
	<p>19. KSH aruandes lk 59 märgitakse: „Üldplaneeringu elluviimisel Haanja küla kompaktse asustusega ala laieneb, kuid asustusstruktuur jääb sumbkülale vastavaks. Rõuge alevikus nähakse üldplaneeringuga ette laienemise võimalusi elamu maa-aladele, tootmise maa-aladele ja äri maa-aladele“.</p> <p>Toome välja ja palume täpsustada, et planeeringu joonistel ei kajastu see, mida detailplaneeringutega on juba kavandatud ning joonistele ei ole märgitud neid piire, milleni on kavas lasta kompaktse asustusega aladel laieneda.</p>	<p>19. Seisukohaga ei arvestata. Selgitame, et ÜP maakasutuse lahenduses ei eristata olemasolevat ja planeeritavat maakasutust, sest ÜP kehtestamisel muutub kõik kehtivaks maakasutuseks. Sama põhimõtte kehtib kompaktse asustusega alade piiride kohta.</p>
	<p>20. KSH aruande lk 92 märgitakse väärtuslike põllumajandusmaade ettepanekud ja leevendavad meetmed: „Kliimakahjustuste leevendamiseks ja/või põllumajandusmaa massiivi ruumikuju mitmekesistamiseks ning elurikkuse suurendamiseks rajada, säilitada või lasta looduslikult tekkida maastikelementidel nagu kiviaed, puuderida või hekk.“</p> <p>Märgime, et Haanja kõrgustiku mosaiikmaastikul on põllud keskmiselt alla 2 ha suurused ja piirnevad erinevate kõlvikutega, mitmekesisus on suur ja harimise võimalused on niigi raskendatud. Soovitame seda meedet rakendada 15 ha-st suurematel põllumassiividel.</p>	<p>20. Seisukohaga arvestatakse järgmiselt: ÜP-s toodud tingimus muudetakse alla 15 ha suuruste põllumajandusmaade puhul soovituslikuks ning üle 15 ha põllumajandusmaade puhul kohustuslikuks.</p>
	<p>21. KSH aruande lk 93 märgitakse üldplaneeringu elluviimisega kaasnev mõju: „Näiteks on Rõuge alevikus Rõuge pastoraadi peahoone (reg nr 14085) määratud elamu maa-alaks, tulenevalt sellest, et hoone jääb elamute rajooni. Maa-ameti andmetel on katastriüksuse Hariduse tn 2 (tunnus: 69701:004:0012), millel pastoraadi peahoone asub, sihtotstarve 100% maatulundusmaa.“ Palume täpsustada, kas seal pole praegu ärimaa kasutus õige, sest seal on Mägilaste maja.</p>	<p>21. Selgitus: Võttes arvesse Hariduse tn 2 katastriüksuse tänast kasutust ning võimalikke perspektiivseid arengusuundi, määratakse Hariduse tn 2 katastriüksuse maa-alale</p>

		segaotstarbega maa-ala maakasutuse juhtotstarve.
	22. KSH aruande punktis 2.1.2. tabelis 4 on sätestatud eesmärk, et aastaks 2030 on likvideeritud kõik täna teadaolevad jääkreostuskolded ning on viide KSH aruande p 4.3.6. Täpsustame, et KSH aruandes puudub p 4.3.6. Info jääkreostusobjekti kohta on toodud siiski KSH aruande p 4.3.5.	22. Seisukohaga arvestatakse , viited korrigeeritakse.
	23. Palusime märkida kaardile nii jäätmejaamad, kogumispunktid kui kompostimisväljak. Jooniselt (Taristu ja tehnovõrgud) puudub Rõuge jäätmejaam ja kompostimisväljak ning Mõniste ohtlike jäätmete kogumispunkt. ÜP p 5.3 on toodud: „Rõuge vallas 2022. aasta seisuga jäätmejaamu ei ole. Ohtlike jäätmete kogumispunktid (konteinerid) asuvad Haanja külas ja Misso alevikus teenuskeskuse esisel platsil. Nimetatud kogumispunktide täpsed asukohad on leitavad taristu ja tehnovõrkude joonisel.“ Keskkonnaamet täpsustab, et jäätmejaam tegutseb Rõuges vähemalt aastast 2012. Palume teha vastav parandus. Lisame, et Rõuge jäätmejaam kajastub KSH aruandes (p 4.3.1). Palume ÜP seletuskirja p 5.3 lisada ka Rõuge kompostimisväljak ning puuduolev Mõniste ohtlike jäätmete kogumispunkt (vt KSH aruande p 4.3.1). Kirjutate, et nimetatud kogumispunktide täpsed asukohad on leitavad taristu ja tehnovõrkude joonisel. Kuna neid – Rõuge jäätmejaam, Rõuge kompostimisväljak ja Mõniste ohtlike jäätmete kogumispunkt – joonisel ei leidu, siis palume need joonisele lisada ning märkida taustainfos eraldi sümbolina jäätmejaam ja kompostimisväljak.	23. Seisukohaga arvestatakse , seletuskirja ptk-i 5.3 “Jäätmekäitlus, suletud pügilad ja jääkreostusobjektid” teksti täiendatakse ning Rõuge jäätmejaam ja Rõuge kompostimisväljak kantakse ÜP “Taristu ja tehnovõrgu” joonisele. Kogumispunkte ei ole ÜP täpsustamises asjakohane näidata, sellega saab tegeleda jäätmekava vms. Seetõttu Mõniste ohtlike jäätmete kogumispunkti ÜP joonisele ei kanta ning teised kogumispunktid ÜP-st eemaldatakse.
Kaitseministeerium 17.01.2024 Kiri nr 12-1/23/28-3	Rõuge Vallavalitsus on esitanud Kaitseministeeriumile ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele koostööstamiseks Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu. Kaitseministeeriumi valitsemisala huve ja riigikaitse vajadusi kajastavate seisukohtade dubleerimise vältimiseks esitame käesoleva kirjaga Kaitseministeeriumi ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse ühise seisukoha ning koostööstamise	1. Seisukohaga arvestatakse , Nursipalu harjutusväljak koos selle piiranguvööndiga kantakse ÜP-sse vastavalt Vabariigi Valitsuse 20.10.2023 korraldusele nr 266 “Kaitseväge Nursipalu harjutusvälja laiendamine

	<p>tingimused ja selgitused Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kohta.</p> <p>Kaitseministeerium ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus ei koostõlasta Rõuge valla üldplaneeringu eelnõud esitatud kujul, kuna planeeringulahendus on eksitav ja puudulik riigikaitsele maakasutuse ja riigikaitse piirangute osas.</p> <p>Koostõlastamiseks esitatud üldplaneeringu eelnõus ei ole kajastatud relvaseaduse (RelvS) § 85 lõike 3 ja 31 alusel antud Vabariigi Valitsuse 20.10.2023 korraldusest nr 266 „Kaitseväe Nursipalu harjutusvälja laiendamine planeerimisseadust kohaldamata, keskkonnamõju hindamata jätmise ja Natura asjakohase hindamise algatamine“ (edaspidi Vabariigi Valitsuse korraldus nr 266) tulenevaid olulisi ja aktuaalseid andmeid Nursipalu harjutusvälja kohta, kuigi vastavalt RelvS § 85 lõikele 32 tuleb tervikliku ruumilahenduse loomiseks korralduse jõustumise ajal koostamisel olevates planeerimismenetlustes korraldusega arvestada. Samuti on Vabariigi Valitsuse korralduse nr 266 punktis 3.3 märgitud, et korraldus on omavalitsusüksustele sisendiks piirkonna planeeringute koostamisel. Lisaks ei ole üldplaneeringu eelnõus kavandatud riigikaitse maa-ala juhtotstarvet kõigile riigikaitse ehitiste maa-aladele Rõuge vallas ning arvestamata on jäetud Kaitseministeeriumi senised märkused tuuleparkide kavandamise tingimuste kohta.</p> <p>Eeltoodust tulenevalt palume arvestada järgmiste märkuste ja selgitustega ning korrigeerida üldplaneeringu eelnõud enne vastu võtmist järgmiselt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 2.7.14 „Riigikaitse maa-ala (R)“ on märgitud, et Rõuge vallas asuvad riigikaitse ehitised on Nursipalu harjutusväli ja Säna linnak. 16.09.2022 kirjas nr 12-1/22/3090 on Kaitseministeerium palunud markeerida Rõuge vallas asuvad riigikaitse ehitised ja nende piiranguvööndid ka asjakohasel üldplaneeringu joonisel. Sellele 	<p>planeerimisseadust kohaldamata, keskkonnamõju hindamata jätmise ja Natura asjakohase hindamise algatamine”.</p>
--	--	--

on Rõuge Vallavalitsuse 21.10.2022 kirjaga nr 7-1/10-91 esitatud tabelis „Rõuge valla üldplaneeringu eelnõule ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandele esitatud ettepanekute seisukohtade tabel“ (edaspidi „seisukohtade tabel“) vastatud, et „Nursipalu ja Säna linnakud ning nende piiranguvööndid on toodud taristu ja tehnovõrkude joonisel“. Koostõlastamiseks esitatud üldplaneeringu joonisel „Taristu ja tehnovõrgud“ on riigikaitselise ehitise leppemärgiga (kaardil leppemärkide seletuses „riigikaitselise ehitise“) tähistatud vaid Säna linnak. Nursipalu harjutusvälja ei ole ühelgi üldplaneeringu joonisel kajastatud. Palume asjakohast üldplaneeringu joonist (eeldame, et asjakohane joonis on „Taristu ja tehnovõrgud“) täiendada ning kajastada seal ka Nursipalu harjutusvälja, mille praegu kehtiv piir ja maa-ala on määratud Vabariigi Valitsuse 20.10.2023 korraldusega nr 266 „Kaitseväe Nursipalu harjutusvälja laiendamine planeerimisseadust kohaldamata, keskkonnamõju hindamata jätmise ja Natura asjakohase hindamise algatamine“.

Mööname, et viidatud varasema kirjaga pidas Kaitseministeerium silmas tol ajal kehtinud Nursipalu harjutusvälja piiri ja ulatust vastavalt Vabariigi Valitsuse 14.02.2008 korraldusele nr 79 „Kaitseväe Nursipalu harjutusvälja asutamine ja riigivara tasuta üleandmine“. Kaitseministeerium teavitas täiendava kirjaga 17.01.2023 nr 12-1/22/161 Rõuge Vallavalitsust Nursipalu harjutusvälja laiendamise protsessist ning palus kajastada harjutusvälja laiendamise vajadust ja kavandatavat laienduse piiri ka koostatavas üldplaneeringus, kuid paraku Rõuge vald seda toona vajalikuks ega võimalikuks ei pidanud. Palume nüüd kajastada koostatavas Rõuge valla üldplaneeringus Nursipalu harjutusvälja Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 266 määratud (laiendatud) piirides. Käesolevale kirjale on lisatud Nursipalu harjutusvälja kaardikiht üldplaneeringusse kandmiseks.

Märgime, et Kaitseministeerium ei palu käesolevaga Nursipalu harjutusvälja planeerimist üldplaneeringus, vaid olemasoleva harjutusvälja maa-ala kajastamist selle kehtivates piirides. Rõhutame, et vastavalt RelvS § 85 lõikele

	<p>31 on Nursipalu harjutusväli laiendatud planeerimisseadust kohaldamata Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 266 ning RelvS § 85 lõikest 32 tuleneb nõue arvestada Vabariigi Valitsuse korraldusega selle jõustumise ajal koostamisel olevates planeerimismenetlustes. Sama teave sisaldub ka korralduses. Harjutusvälja maa-ala ja piiri kajastamine üldplaneeringus on oluline eelkõige selleks, et igale üldplaneeringu kasutajale oleks nähtav ja kättesaadav teave antud piirkonna maakasutuse kohta. Selle kajastamata jätmisel on üldplaneeringust nähtav teave ebatäielik ja võib olla eksitav, sest ei anna aja- ja asjakohast ülevaadet valla territooriumi märkimisväärse osa ruumikasutusest.</p>	
	<p>2. Varasemates menetlusetappides on Kaitseministeerium palunud kirjades 30.10.2020 nr 12-1/20/3246 ja 16.09.2022 nr 12-1/22/3090 määrata üldplaneeringus Rõuge valla territooriumil asuvate riigikaitse ehitiste maa-aladele riigikaitse maa-ala juhtotstarve ning kajastada seda ka üldplaneeringu maakasutuse joonisel. Esitatud ettepanekute seisukohtade tabelis (lk 34) on Rõuge Vallavalitsus vastanud, et sellise ettepanekuga arvestatakse. Koostööstamiseks esitatud üldplaneeringu maakasutuse joonisel on riigikaitse maa-ala juhtotstarbe leppemärgiga tähistatud vaid Säna linnaku maa-ala ja selle kõrval asuvad Säna baasi (katastritunnus 69701:003:0089) ja Baasi (katastritunnus 69701:003:0750) kinnisasjad ning Nursipalu linnaku (katastritunnus 69701:001:0070) kinnisasi. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 2.7.14 „Riigikaitse maa-ala (R)“ on märgitud, et riigikaitse maa-ala laiendamist ei ole üldplaneeringuga kavandatud.</p> <p>Ebaselgeks jääb, miks on üldplaneeringus Nursipalu harjutusvälja maa-alal määratud riigikaitse maa-ala juhtotstarve vaid ühele harjutusvälja koosseisus olevale kinnisasjale? Ja millist tähendust omab viidatud lause seletuskirjas, et riigikaitse maa-ala laiendamist ei ole üldplaneeringuga kavandatud?</p> <p>Palume korrigeerida üldplaneeringu maakasutuse joonist ning märkida seal riigikaitse maa-ala juhtotstarve kogu Nursipalu harjutusvälja maa-alale, nagu Kaitseministeerium on oma varasemates kirjades palunud ning millega Rõuge</p>	<p>2. Seisukohaga arvestatakse, ÜP maakasutuse joonist korrigeeritakse ning riigikaitse maa-ala juhtotstarve määratakse kogu Nursipalu harjutusvälja maa-alale.</p> <p>ÜP-s esitatud lausega, et riigikaitse maa-ala laiendamist ei ole ÜP-ga kavandatud, all mõeldi seda, et Nursipalu harjutusväljaku laiendust ei kavandata ÜP-ga, tegemist on ÜP-st eraldiseisva protsessiga. Kuna tänaseks on Nursipalu harjutusväljaku laiendus kinnitatud, eemaldatakse antud lause ÜP-st.</p>

	<p>Vallavalitsus on vastavalt eespool viidatud seisukohtade tabelile ka nõustunud. Palume samale maa-alale muid juhtotstarbeid mitte planeerida. Mõõname, et Nursipalu harjutusvälja maa-ala on võrreldes varasemates menetlusetappides esitatuga tänaseks laienenud, mistõttu palume riigikaitse maa-ala juhtotstarbe määramisel lähtuda Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 266 kehtestatud Nursipalu harjutusvälja piirist ja maa-alast (vastav kaardikiht kirjale lisatud). Samast korraldusest tuleneb selgesti ka kogu harjutusvälja maa-ala riigikaitse eesmärgil ja otstarbel kasutamise vajadus ja põhjendus.</p>	
	<p>3. Üldplaneeringu joonisel „Taristu ja tehnovõrgud“ on riigikaitse ehitise piiranguvööndi leppemärgiga (kaardil leppemärkide seletuses „riigikaitse ehitise piiranguvöönd“) tähistatud Nursipalu harjutusvälja piiranguvöönd, mis kehtis Vabariigi Valitsuse 14.02.2008 korraldusega nr 79 asutatud harjutusvälja piiri korral. Arvestades, et Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 266 on kehtestatud uus Nursipalu harjutusvälja piir, palume seni kehtinud piiranguvööndi asukoht üldplaneeringu joonistelt eemaldada. Vastavalt ehitusseadustiku § 120 lõike 2 punktile 3 on Nursipalu harjutusvälja piiranguvöönd külade territooriumil 2000 m harjutusvälja piirist.</p>	<p>3. Seisukohaga arvestatakse. ÜP „Taristu ja tehnovõrgud“ joonisele kantakse peale Nursipalu harjutusväljaku uus kehtiv piiranguvöönd.</p>
	<p>4. Kaitseministeerium on oma varasemates kirjades 28.08.2020 nr 12-1/20/2514 ja 16.09.2022 nr 12-1/22/3090 andnud Rõuge valla üldplaneeringu koostamiseks sisendi ja selgitused selle kohta, et elektrituulikute ja tuuleparkide rajamine Rõuge valla territooriumil ei ole lubatav riigikaitse piirangute tõttu. Koostööstamiseks esitatud üldplaneeringu seletuskirjas on siiski sätestatud võimalus, et tuuleparkide kavandamine on tulevikus võimalik eriplaneeringuga. Kaitseministeerium on jätkuvalt seisukohal, et selline tingimus üldplaneeringus on eksitav ning loob valearusaama, nagu oleks tuuleparkide rajamine Rõuge valla territooriumil mingitel tingimustel siiski võimalik. Rõuge Vallavalitsus on vastanud Kaitseministeeriumi 16.09.2022 kirjaga nr 12-1/22/3090 esitatud märkusele, et peab siiski vajalikuks</p>	<p>4. Seisukohaga arvestatakse, ÜP seletuskirjast eemaldatakse tuuleparke käsitlev tekst ja tingimused. Üksikuid tuulikuid käsitlevad tingimused jäetakse ÜP-sse sisse.</p>

	<p>elektrituulikute rajamise tingimuste sätestamist üldplaneeringus, kuna „üldplaneering on pikaajaline strateegiline dokument ning kui radaritest tulenevad piirangud peaksid kunagi kaduma siis peab omavalitsusel olema valmidus nende rajamist reguleerida“ (seisukohtade tabelis lk 35 p 3).</p> <p>Kaitseministeeriumile on praegu teada, et riigikaitsepiirangud ei saa Rõuge valla territooriumil täielikult kaduda. Samuti ei ole ka tulevikus võimalik piiranguid vähendada niivõrd, et Rõuge valla territooriumile saaks rajada tuuleparke. Seetõttu palume täiendavalt korrigeerida üldplaneeringu seletuskirja ja eemaldada sealt eksitav teave tuuleparkide kavandamise võimaluste kohta. Selleks palume seletuskirja peatüki 5.2.2.1 „Tuuleenergia“ sissejuhatava lõigu praeguse viimase lause asemel selgesti märkida, et tuuleparkide püstitamine ei ole Rõuge valla territooriumil lubatud riigikaitsepiirangute tõttu. Samuti palume eemaldada eksitav teave tuuleparkide kavandamise võimaluse kohta ülejäänud seletuskirja osadest (näiteks lk 51 p 4, lk 57 p 3). Kaitseministeerium nõustub üksikute elektrituulikute (seletuskirjas ka „tuulegeneraator“) püstitamise tingimuste sätestamisega üldplaneeringus juhaks, kui riigikaitsepiirangud peaksid tulevikus leevenema. Tuleb aga arvestada, et praegu ei ole ette näha, millal võiksid riigikaitsepiirangud niisugusel määral väheneda.</p>	
	<p>Kaitseministeerium ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus on valmis kooskõlastama Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande tingimused, et eeltoodud märkuste, ettepanekute ja selgitustega arvestatakse ning üldplaneeringu eelnõu dokumente korrigeeritakse enne üldplaneeringu vastu võtmist vastavalt. Täname, et arvestate üldplaneeringu koostamisel riigikaitsepiirangute vajaduste ja tingimustega.</p>	
<p>Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus</p>	<p>Rõuge Vallavalitsus on esitanud Kaitseministeeriumile ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele kooskõlastamiseks Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu.</p>	<p>Seisukoht võetakse teatavaks.</p> <p>Anname teada, et kõigi Kaitseministeeriumi seisukohtadega</p>

<p>18.01.2024</p> <p>Kiri nr 4-4/23/6453-3</p>	<p>Kaitseministeeriumi valitsemisala huve ja riigikaitselisi vajadusi kajastavate seisukohtade dubleerimise vältimiseks saatis Kaitseministeerium 17.01.2024 kirjaga nr 12-1/23/28-3 Rõuge Vallavalitsusele Kaitseministeeriumi ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse ühise seisukoha, et Rõuge valla üldplaneeringu eelnõud ei koostõlastata, kuna planeeringulahendus esitatud kujul on eksitav ja puudulik riigikaitseliku maakasutuse kajastamise ja riigikaitseliste piirangute osas.</p> <p>Rõuge valla üldplaneeringu eelnõu koostõlastamata jätmise põhjendused, eelnõus esinevad puudused ning nende kõrvaldamise ettepanekud ja selgitused on esitatud eelnimetatud Kaitseministeeriumi kirjas.</p> <p>Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus on valmis koostõlastama Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu tingimusel, et eelnimetatud Kaitseministeeriumi kirjas esitatud märkuste, ettepanekute ja selgitustega arvestatakse ning üldplaneeringu eelnõu dokumente korrigeeritakse enne üldplaneeringu vastu võtmist vastavalt.</p> <p>Täname, et arvestate üldplaneeringu koostamisel riigikaitseliste vajaduste ja tingimustega.</p>	<p>arvestatakse ning vajalikud muudatused viiakse üldplaneeringu lahendusse sisse.</p>
<p>Terviseamet</p> <p>15.01.2024</p> <p>Kiri nr 9.3-4/23/8974-2</p>	<p>Amet tutvus aadressil https://rouge.kovtp.ee/yp-koostamine koostõlastamiseks esitatud dokumentidega. Rõuge valla ÜP eelnõu ja KSH aruande eelnõu kohta esitas amet ettepanekud avaliku väljapaneku ajal 26.08.2022 kirjaga nr 9.3-4/22/6448-2 ning esitatud seisukohtadega on arvestatud või esitatud täiendavad selgitused.</p> <p>Amet juhib tähelepanu, et KSH aruande peatükis 4.4.4 välja toodud standard EVS 840:2017 on kehtetu ja alates 16.10.2023 kehtib uus versioon EVS 840:2023 „Juhised radoonikaitse meetmete kasutamiseks uutes ja olemasolevates hoonetes“.</p>	<p>Koostõlastab.</p> <p>KSH aruande peatükki 4.4.4 korrigeeritakse.</p>

	Amet koostööstab Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu.	
Valga Vallavalitsus 18.01.2024 Kiri 9-1.3/5112-1	Planeerimisseaduse § 85 lõike 1 alusel ning lähtudes Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrusest nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute koostööstamise alused“ esitasite koostööstamiseks Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu. Oleme tutvunud Teie esitatud dokumentidega ja võrrelnud neid Valga valla ruumilise arengu eesmärkide ning koostatava üldplaneeringuga. Meie hinnangul ei sisalda Rõuge valla üldplaneering selliseid arenguid, tingimusi, kitsendusi ja suundumusi, mis piiraks või takistaks Valga valla arengueesmärkide elluviimist. Sellest tulenevalt koostööstame Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõu.	Koostööstab.
Politsei- ja piirivalmeamet 22.02.2024 Kiri nr 2.1-3/48147-2	Kagu politseijaoskond on tutvunud Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõuga ning esitab ettepanku arvestada valla üldplaneeringu planeerimise I CPTED põhimõtetega – kuritegude ennetamine läbi keskkonna kujundamise. Täiendavaid ettepanekuid esitada ei ole.	Koostööstab.
Muinsuskaitseamet 22.01.2024 Kiri nr 5.1-17.5/1876-5	Muinsuskaitseamet tutvus 09.01.2024 toimunud menetluskomisjonis Muinsuskaitseametile koostööstamiseks esitatud Rõuge valla üldplaneeringu ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõudega. Muinsuskaitseamet, tuginedes muinsuskaitseaduse § 3, planeerimisseaduse § 8-12, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 40 lg 6 otsustas: koostööstada Rõuge valla üldplaneeringu, kuid palub kaaluda üldplaneeringu täiendamist järgnevate kommentaaride põhjal. Rõuge valla üldplaneeringu eelnõu:	Koostööstab. 1) Ettepanekuga ei arvestata. Ehitiste omanikel on võimalus teha Muinsuskaitseametiga koostööd vastavalt oma soovile. Üldplaneeringuga koostööd nõuda on ebaproportsionaalne. Muu väljatoodu tuleneb üldjuhul juba muinsuskaitseadusest. 2) Ettepanekuga arvestatakse.

1) soovitame lisada ptk 4.1 Miljööväärtuslikud hoonestusalad ja objektid juurde tingimuse: Riikliku kaitse all mitte olevate väärtuslike üksikobjektide nimekirja kuuluvate hoonete ja rajatiste lammutamise soovi korral teha koostööd Muinsuskaitseametiga eesmärgiga anda ametile võimalus kaaluda objekti mälestiseks tunnistamise menetluse algatamist. Samuti tuleb kaasata amet juba mälestiseks tunnistamise ettepaneku saanud objekti lammutamise ja ümberehitamise küsimustesse. Hooned hoida võimalusel kasutuses või kasutusest väljas olevatele leida (uus) sobiv kasutusotstarve. Hoonete algne välisilme säilitada/taastada. Tagada ümbruse heakord ja vaadeldavus;

2) täiendada ptk 4.5 ja tuua välja mitte kaitse all olev arheoloogiapäränd: Lisaks riikliku kaitse all olevatele arheoloogiamälestistele ning teadaolevatele muististele ja leiukohtadele, mida ei ole jõutud kaitse alla võtta, on suur osa arheoloogiapärändist veel avastamata. Muinsuskaitseameti poolt tehtava arheoloogiatundlike alade analüüsi abil on võimalik vähendada arheoloogiapärändi hävimise riski ehitustegevust kavandatavates kohtades, kuid seni avastamata ja prognoosimata muistiseid võib välja tulla ka väljaspool mälestisi ja arheoloogiatundlike alasid. Selle hävimise vältimiseks tuleb nii riigil kui ka kohalikul omavalitsusel tagada meetmed selle kaitseks (MuKS § 76 lg). Seetõttu tuleb: KMH kohustusega tegevuste kavandamisel kogu valla territooriumil (ka juhul kui KMH nõudest loobutakse) koostööstada alati eelnevalt Muinsuskaitseametiga arheoloogilise uuringu läbiviimise vajadus (alus: muinsuskaitseaduse § 31 lõige 3). Prognoositud arheoloogiatundlikel aladel tuleb kohalikul omavalitsusel küsida planeeringu või ehitise kavandamisel Muinsuskaitseameti arvamust arheoloogilise uuringu läbiviimise vajaduse kohta, kui algatatakse detailplaneeringut või kui kaevanduse või ehitiste alla jääva kaevatava ala pindala on suurem kui 500 m².

Lisaks tuleb nii üldplaneeringus esitatud arheoloogiatundlikel aladel kui ka mujal arheoloogiapärändi avastamisel tagada arheoloogiapärändi kaitseks

3) Ettepanekuga arvestatakse.

	<p>muinsuskaitseaduses ette nähtud tegevused. Arheoloogiatundlikud alad esitatakse 2023. aasta seisuga, kuhu planeeringu või ehitise kavandamisel tuleb kohalikul omavalitsusel küsida Muinsuskaitseameti arvamust arheoloogilise uuringu läbiviimise vajaduse kohta. Kuna nimetatud info on ajas täienev, siis on võimalik, et tulevikus tuleb asjakohane info mõnest muust andmebaasist.</p> <p>3) lisada väärtuste ja piirangute plaanidele Muinsuskaitseameti poolt esitatud arheoloogiatundlikud alad ja lisasse 10 arheoloogiatundlike alade seletuskiri.</p>	
	<p>Rõuge valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu:</p> <p>Muinsuskaitseamet, tuginedes muinsuskaitseaduse § 3, planeerimisseaduse § 8-12 ja § 76 lg2, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 40 lg 6, otsustas: koostööstada Rõuge valla keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande, kuid palub kaaluda aruande täiendamist järgnevate kommentaaride põhjal:</p> <p>1) täiendada ptk 4.2.5 ja tuua välja mitte kaitse all olev arheoloogiapärandid: Tuginedes nii varasemalt teada olevale infole mitte kaitsealustest objektidest ning asjaolule, et arheoloogide, hobistsijate ja koduloohuviliste inimeste tegevus toob igal aastal juurde uut infot arheoloogiliste paikade kohta, mida ei jõuta kaitse alla võtta, tuleb riigil ja kohalikul omavalitsusel arheoloogiapärandi hävimise vältimiseks tagada meetmed selle kaitseks (MuKS § 76 lg 1).</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. KSH-s käsitletakse mitte kaitse alla olevat arheoloogiapärandid.</p>
	<p>Muinsuskaitseamet on prognoosiva meetodina alustanud võimalike arheoloogiatundlike alade analüüsimist, välja selgitamist ning kaardile kandmist, mille abil on võimalik vähendada arheoloogiapärandi hävimise riski ehitustegevust kavandatavates kohtades. Prognoosi tegemine on aeganõudev ning ei pruugi üldplaneeringusse jõuda enne selle kehtestamist. Seetõttu tuleb ennetavalt üldplaneeringusse kanda järgmised tingimused:</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse järnevalt: Muinsuskaitseameti poolt edastatud arheoloogiatundlikud alad koos väljatoodud tingimustega kantakse ÜP-sse.</p>

	<p>2) keskkonnamõtjude strateegilise hindamise (KMH) kohustusega tegevuste kavandamisel (kogu valla territooriumil ja ka juhul kui KMH nõudest loobutakse) alati eelnevalt Muinsuskaitseametiga kooskõlastada arheoloogilise uuringu läbiviimise vajadus (MuKSi § 31 lg 3);</p> <p>3) prognoositud arheoloogiatundlikel aladel tuleb kohalikul omavalitsusel küsida planeeringu või ehitise kavandamisel Muinsuskaitseameti arvamust arheoloogilise uuringu läbiviimise vajaduse kohta, kui: algatatakse detailplaneeringut või kui kaevanduse või ehitiste alla jääva kaevatava ala pindala on enam kui 500 m².</p> <p>Lisaks tuleb nii üldplaneeringus esitatud arheoloogiatundlikel aladel kui ka mujal arheoloogiapärandi avastamisel tagada arheoloogiapärandi kaitseks muinsuskaitseeseaduses ette nähtud tegevused (vt § 31). Üldplaneeringu kaardile on esitatud arheoloogiatundlikud alad 2023. aasta seisuga, kuhu planeeringu või ehitise kavandamisel tuleb kohalikul omavalitsusel küsida Muinsuskaitseameti arvamust arheoloogilise uuringu läbiviimise vajaduse kohta.</p> <p>Kuna nimetatud info on ajas täienev, siis edaspidi on kavas arheoloogiatundlike alade asjakohast infot kajastada loodavas Muinsuskaitseameti veebirakenduses.</p>	
<p>Kliimaministeerium</p> <p>23.01.2024</p> <p>Kiri nr 7-15/23/6046-2</p>	<p>Lähtudes planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 85 lõikest 1, olete saatnud Kliimaministeeriumile (edaspidi KliM) Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõu kooskõlastamiseks.</p> <p>Keskkonnaministeerium on varasemalt üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku jooksul esitanud ettepanekuid 15.09.2022 kirjaga nr 7-15/22/3461-3. Vaadanud läbi üldplaneeringu eelnõule ja KSH aruandele varem esitatud ettepanekute seisukohtade tabelis toodud põhjendusi, ei ole täiendavaid märkusi.</p>	<p>Kooskõlastab.</p> <p>Üldplaneeringu seletuskirja ptk-I 2.7.15 "Mäe- ja turbatööstuse maa-ala" tingimus sõnastatakse ümber selliselt, et geoloogiline uuring eemaldatakse: "igakordsel kaevandamisloa taotluse menetlemisel tuleb anda hinnang mh väärtusliku põllumajandusmaa</p>

	<p>KliM, vaadanud läbi koostõlastamiseks saadetud üldplaneeringu ja selle KSH aruande, märgib üldplaneeringu kohta, et lk 31 on kirjas järgnev tingimus: "igakordsel geoloogilise uuringu ja kaevandamisloa taotluse menetlemisel tuleb anda hinnang mh väärtusliku põllumajandusmaa hävinemise olulisusele ja põhjendatusele või esitada eksperthinnang, kus on toodud põhjendused". Palume lõigust välja jätta "geoloogiline uuring", sest geoloogiline uuring on lühiajaline tegevus, mille välitööd kestavad üldjuhul 14 päeva ja ümbrus korrastatakse uuringueelsesesse seisukorda. Geoloogilise uuringu keskkonnamõju on minimaalne ja uuringuga ei hävitata väärtuslikku põllumajandusmaad.</p> <p>PlanS § 85 lõike 3 kohaselt loetakse üldplaneering koostõlastatuks, kui koostõlastamisel ei viidata vastuolule õigusaktiga või maakonnaplaneeringuga. Tuginedes PlanS § 85 lõigetele 1 ja 3, koostõlastab KliM lähtudes oma valitsemisalast ja tegevusvaldkonnast Rõuge valla üldplaneeringu ja KSH aruande. Palume kirjas toodud ettepanekuga arvestada.</p>	<p>hävinemise olulisusele ja põhjendatusele või esitada eksperthinnang, kus on toodud põhjendused".</p>
<p>Transpordiamet 29.01.2024 Kiri nr 7.2-2/24/25976-4</p>	<p>Olete esitanud meile koostõlastamiseks Rõuge valla üldplaneeringu (edaspidi planeering). Võttes aluseks ehitusseadustiku (EhS) ja planeerimisseaduse (PlanS) jätame planeeringu koostõlastamata järgmistel põhjustel.</p> <p>Maanteeamet Transpordiameti õiguseellasena edastas andmed ning ettepanekud Rõuge valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse koostamiseks 03.09.2020 kirjaga nr 15-2/20/36034-2 (edaspidi ettepanekud).</p> <p>16.09.2022 kirjaga nr 7.2-2/22/16860-2 edastasime oma seisukoha avalikustatud Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kohta, millega juhtisime tähelepanu meie ettepanekute p 1.1 ja 3.1 ning osaliselt p 2.2 mitte arvestamisele ning tegime ettepaneku koosoleku korraldamiseks, et ühiselt arutada ning vastastikku selgitada nimetatud ettepanekutega arvestamata jätmise põhjuseid.</p>	<p>Transpordiametiga võetakse eraldi ühendust püstitatud teemal, küsimus vajab täiendavat arutelu.</p>

16.11.2022 tegi Rõuge valla planeeringu- ja ehitusspetsialist (Krislyn Prants) meile ettepaneku virtuaalse koosoleku toimumiseks 23.11.2022. Nimetatud kuupäeva toimus kolmepoolne koosolek (osalesid Transpordiameti ja Rõuge valla esindajad ning Rõuge valla üldplaneeringu konsultant), kus arutasime meie 16.09.2022 kirjaga edastatud küsimusi. Koosolekul leppisime kokku meie ettepanekute p 1.1 ja p 3.1 käsitlemises üldplaneeringus ning valdavas osas meie ettepanekute p 2.2 esitatud riigitee kaitsevööndite suurendamises Rõuge valla üldplaneeringuga.

Koosoleku järgselt jäi lahtiseks vaid Rõuge alevikus riigitee nr 25195 Käärso – Rõuge – Luutsniku tee km 8,52-8,89 kaitsevööndi ulatuse määramine. Edastasite meile koosoleku järgselt samal päeval nimetatud riigitee lõigus asuvate kehtestatud detailplaneeringute materjalid – Kaseaia, Mesimaa, Tiigi, Vanakuuste ja lähiala detailplaneering ning Aia tn 4 ja sellega piirneva ala detailplaneering.

Olles tutvunud riigitee nr 25195 km 8,52-8,89 lõigus riigiteega piirnevate kehtivate detailplaneeringute lahedustega edastasime 28.11.2022 kirjaga nr 7.2-2/22/16860-4 Teile oma seisukoha üldplaneeringus Rõuge alevikus riigitee nr 25195 km 8,52-8,89 kaitsevööndi ulatuse käsitlemise kohta (Lisa 1), millega jäime jätkuvalt oma ettepanekute p 2.2 edastatud seisukohale ning põhjendasime vajadust üldplaneeringuga riigitee nr 25195 km 8,52-8,89 lõigus tee kaitsevööndi laiendamiseks kuni 30 m.

Kuna EhS 92 lg 3 mõistes on kõik linnu, alevide ja alevikke läbivad riigiteed käsitletud tänavatena, siis on neid läbivate riigiteede kaitsevööndi laiuseks automaatselt 10 m (EhS §71 lg3). Riigitee kaitsevööndite ulatuste ettepanekud väljendavad eelkõige meie kui riigitee ohutuse eest vastutaja jaoks vajalikku kaalutlusruumi planeerimis- ja projekteerimisprotsessis. Toonitame, et suuremad kui 10 m kaitsevööndid alevikes on vajalikud siis, kui kiiruspiirang on ≥ 70 km/h, liikluskeskkond

ei toeta kehtivat kiiruspiirangut, nähtavus on piiratud, liiklusedutus on kõrge ja/või kus ehitusloakohustuslike ehitiste ehitamine riigitee kattest 10 m kaugusele võib avaldada eeldatavalt olulist negatiivset mõju inimeste tervisele, varale ja/või heaolule ning vajab koha- ja lahenduspõhist kaalutlemist. Riigitee nr 25195 km 8,52-8,89 lõigus tee kaitsevööndi muutmata jätmise oleks vastuolus EhS § 71 lõikega 2, mille kohaselt peab avalikult kasutatava tee kaitsevöönd tagama tee kaitse, teehoiu korraldamise, liiklusohutuse ning vähendama teelt lähtuvaid keskkonnakahjulikke ja inimestele ohtlikke mõjusid.

Te ei ole meile esitanud põhjendusi meie seisukoha arvestamata jätmise kohta ning vastavaid põhjendusi ei ole ka planeeringu koostööstamiseks esitatud materjalide hulgas, kuid koostööstamisele esitatud üldplaneeringus on jäetud arvestamata meie ettepanekute p 2.2 ning meie 28.11.2022 kirjaga edastatud seisukohaga riigitee nr 25195 km 8,52-8,89 lõigus riigitee kaitsevööndi suurendamiseks kuni 30 m.

Kaseaia, Mesimaa, Tiigi, Vanakuuste ja lähiala detailplaneeringus (Lisa 2) on hoonestusala kavandatud ca 25 m kaugusele riigiteest ning Aia tn 4 ja sellega piirneva ala detailplaneeringus (Lisa 3) on hoonestusala kavandatud samuti ca 25 m kaugusele riigiteest. Üldplaneeringuga riigitee kaitsevööndi suurendamine antud asukohas kuni 30 m riigitee servast on koostööstas kehtivate detailplaneeringute maakasutuse põhimõtetega, toetab riigitee kaitset, korrashoidu ja liiklusohutust ning võimaldab leevendada teelt lähtuvaid negatiivseid mõjusid.

Jätame planeeringu koostööstamata vastuolu tõttu PlanS § 75 lg 1 punktiga 1. Oleme valmis tegema koostööd planeeringu koostajaga ning palume esitada planeering peale korrigeerimist meile uuesti koostööstamiseks.

<p>Regionaal- ja Põllumajandusministeerium</p> <p>30.01.2024</p> <p>Kiri nr 14-3/4052-2</p>	<p>Esitasite planeerimisseaduse (edaspidi <i>PlanS</i>) § 85 lõike 1 kohaselt Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile kooskõlastamiseks Rõuge valla üldplaneeringu (edaspidi <i>üldplaneering</i>) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi <i>KSH</i>) aruande eelnõu.</p> <p>PlanS § 76 lõike 1 kohaselt üldplaneering koostatakse koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi üldplaneering käsitleb ja § 76 lõike 2 kohaselt üldplaneeringu koostamisse kaasatakse valdkonna eest vastutav minister ja asutused, kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või üldplaneeringu elluviimise või planeeringuala ruumiliste arengusuundumuste vastu. PlanS § 85 lõike 1 kohaselt üldplaneering ja KSH aruande eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks PlanS § 76 lõikes 1 nimetatud asutustele ning teavitatakse § 76 lõikes 2 nimetatud isikuid ja asutusi võimalusest esitada üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kohta arvamust.</p> <p>Alates 2023 aasta 1. juulist on Vabariigi Valitsuse seaduse kohaselt Maaeluministeerium ümber korraldatud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumiks. Samast kuupäevast on Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas maaelu poliitika, maakasutuspoliitika, põllumajanduspoliitika, regionaalpoliitika ja -arengu ning ruumilise planeerimise korraldamine ja maa- ja ruumivaldkonna ülesannete täitmine.</p> <p>Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas on alates 1. juulist ka Maaamet. Sellest lähtuvalt annab Regionaal- ja Põllumajandusministeerium seisukoha üldplaneeringutele maareformi seaduse (edaspidi <i>MaaRS</i>) § 31 lõikes 2 sätestatud maa ja Maa-ameti volitusel olevate maaüksuste osas. Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 15 lõike 1 kohaselt on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium MaaRS § 31 lõikes 2 sätestatud maa omanikuks PlanS tähenduses. MaaRS § 31 lõike 2 kohaselt maa, mida ei tagastata, erastata ega anta</p>	<p>1) Seisukohaga arvestatakse, kallasraja juurdepääsude kujutamist ÜP joonistel korrigeeritakse.</p> <p>2) Seisukohaga arvestatakse. Uus tn 2a katastriüksuse maa-ala muudetakse segaotstarbega maa-alaks.</p> <p>3) Seisukohat võetakse teatavaks.</p>
--	--	---

munitsipaalomandisse või mis ei ole jäetud riigi omandisse MaaRS § 31 lõike 1 alusel, on samuti riigi omandis.

Olles tutvunud lingil <http://rouge.kovtp.ee/yp-ko-ostamine> kättesaadavate materjalidega esitab Regionaal- ja Põllumajandusministeerium oma seisukohad ja ettepanekud PlanS § 85 lõike 1 alusel maakasutuspoliitika valdkonnast, sh riigivara valitseja seisukohast, lähtuvalt.

Üldplaneeringu eskiisi avaliku väljapaneku ajal esitas Maaeluministeerium 23.08.2022 kirjaga nr 4.1-5/2293-3 oma tähelepanekud. Üldplaneeringu seletuskirja ja selle KSH aruande eelnõud

on vastavalt tähelepanekutele täiendatud ning väärtusliku põllumajandusmaa määramisel ja kaitse- ja kasutustingimuste seadmisel on ministeeriumi ettepanekutega arvestatud. Koostööstame üldplaneeringu ja selle KSH aruande eelnõu väärtusliku põllumajandusmaa valdkonnast lähtuvalt.

Kinnisasjade planeerimisel, mille riigivara valitseja on Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ja volitatud asutus Maa-amet palume arvestada järgmiste seisukohtadega.

1) Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 5.1.6 *Kallasrajale juurdepääs* on märgitud, et *avalikult kasutatavate veekogude kallasrajale on juurdepääs tagatud riigiteede ja kohalike teede kaudu. Üldplaneeringu taristu ja tehnovõrkude joonisel kajastuvad põhimõttelised juurdepääsude asukohad. Juurdepääsud kallasrajale täpsustuvad (võivad muutuda või nihkuda) maaomanikega sõlmitavate kokkulepete käigus.* Hintsiko külas asuvale Kraavi (katastritunnus 86501:001:0316) kinnisasjale ja Kõrgepalu külas asuvale Oinapalu-Niidu (katastritunnus 86501:001:0074) kinnisasjale on nimetatud joonisel märgitud kallasrajale juurdepääs põigiti üle kinnisasjade. Nõustume, et tegemist on põhimõtteliste juurdepääsude asukohtadega

	<p>ja need täpsustuvad, kuid oleme seisukohal, et joonisel saaks juba nendel kinnisasjadel juurdepääsud ratsionaalsemalt tähistada.</p> <p>2) Rõuge alevikus asuvale Uus tn 2a (katastritunnus 69801:001:0383, sihtotstarve ärimaa, pindala 1012 m²) kinnisasjale on määratud äri maa-ala juhtotstarve. Teeme ettepaneku kinnisasjale määrata segaotstarbega maa-ala juhtotstarve.</p> <p>3) Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 5.1.1 <i>Teed</i> on toodud riigiteede lõigud, kus on üldplaneeringuga määratud kaitsevööndi laiuseks 30 m äärmise sõiduraja välimisest servast. Nõustume Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisel ja Maa-ameti volitusel olevatel kinnisasjadel kaitsevööndi laiendamise eeltoodud peatükis toodud skeemidel 9 ja 12 näidatud ulatuses.</p> <p>Juhime tähelepanu sellele, et käesolev kiri ei oma puutumust Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ruumilise planeerimise korraldamise valdkonnaga, sh heakskiidumenetlusega.</p>	
Vaikimisi koostööstanud	Kaitseliit, Kultuuriministeerium, Majandus- ja Kommunikatsioonisteerium, Päästamet, Lennuamet, Põllumajandus- ja Toiduamet ei esitanud seisukohti ja sellest tulenevalt loetakse PlanS § 85 lg 2 alusel vaikimisi koostööstatuks.	Koostööstavad vaikimisi
Laekunud arvamused (20.12.2023-20.01.2024) Rõuge valla üldplaneeringu eelnõule ja selle keskkonnamõju strateegilisele hindamisele		
<u>Esitaja ja kuupäev</u>	<u>Arvamus või küsimus</u>	<u>Arvestamine ning selgitus</u>
Eesti erametsaliit 22.12.2023	Austatud Rõuge Vallavalitsuse juhid,	Selgitame , et Rõuge valla ÜP-ga ei ole lageraie keeldu otseselt sätestatud. ÜP-s on sätestatud raie keeld ristipuudele ja -metsadele. Üksiku ristipuu raiekeeluga

	<p>Meieni on jõudnud teave Rõuge valla üldplaneeringu ja KSH eelnõu kohta arvamuse andmiseks. Huvitatud osapoolena juhime Teie tähelepanu olulistele metsandusega seotud küsimusele.</p> <p><u>Erametsaomandi kasutamise piirangute seadmine</u></p> <p>Metsanduslik tegevus maatulundusmaal on pikaajaline protsess, mis eeldab järjepidevust. Paljud erametsaomanikud on kavandanud erinevaid metsamajanduslikke tegevusi alates noore metsa hooldamisest kuni küpses metsas lageraieni. Kui üldplaneeringuga kavandatakse senist metsamajandamise praktikat muuta, tuleb muudatusega hõlmatud maaomanikke käsitleda planeerimisseaduse § 76 lõike 2 kohaselt isikuna, kelle õigusi planeering võib puudutada ning § 76 lõike 4 kohaselt ka teavitada.</p> <p>Planeerimisseaduse kohaselt tuleb üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi erinevatest etappidest metsaomanikke, kelle õigusi planeering võib puudutada, hoida järjepidevalt kursis toimuvaga. Teavitamine peab olema individuaalne ja omanikule tuleb selgitada mis konkreetselt tema kinnistul senisega võrreldes muutub ning kas võib esineda olukord, kus kinnisasi või selle osa võidakse omandada avalikes huvides (PlanS § 77 lg 8).</p> <p><u>Mida saab kaaluda</u></p> <p>Üldplaneeringu koostamise alus on kehtiv õigus ja maakonnakonnaplaneering (PlanS § 55 lg 2). PlanS § 55 lg 1 kohaselt on maakonnakonnaplaneeringu eesmärk maakonna, selle osa või muu regiooni ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine. Maakonnakonnaplaneeringuga lahendatakse regionaalsel tasandil ka erinevaid küsimusi, mis seonduvad metsadega. Näiteks PlanS § 56 lg 1 p 9 kohaselt on maakonnakonnaplaneeringu ülesandeks rohevõrgustiku toimimise tagamiseks üldiste kasutustingimuste määramine. Maakonnakonnaplaneeringuga võidakse määratleda ka maastiku ja looduskoosluste säilimiseks üldised kasutustingimused või anda muid suuniseid üldplaneeringute</p>	<p>ei piirata metsa raiet kogu kinnistul, samuti ei hõlma kogu kinnistut ka Rõuge valda jäävad ristimetsad (ristimetsad paiknevad väikses ulatuses teede ääres), seega ei piirata ulatuslikult metsmajandamist.</p>
--	--	---

koostamiseks (PlanS § 56 lg 1 7 ja 11). Tegemist on üldiste tingimustega, mida tuleks edaspidi üldplaneeringute koostamisel arvesse võtta. Näiteks on Ida-Viru maavanema 28.12.2016 korraldusega nr 1-1/2016/278 (täiendatud 08.02.2017 korraldusega nr 1-1/2017/25) kehtestatud Ida-Viru maakonnaplaneering 2030+. Ida-Virumaa asustust ja maakasutust suunavate keskkonningimuste kohaselt on põhimõtteliselt kogu Ida-Virumaa määratud rohevõrgustiku alasse. Samas toob maakonnaplaneeringu seletuskiri (lk 31) välja, et rohevõrgustiku tingimuste puhul ei ole tegemist kinnisomandi kitsendustega vaid tingimustega uute üldplaneeringute koostamiseks. Maakonnaplaneeringuga ei ole metsamajandamine keelatud. Lähtuda tuleb säästva metsamajandamise põhimõttest.

Kui maakonnaplaneeringuga on määratud rohevõrgustiku alad ning nendel aladel ei ole absoluutselt keelatud metsade majandamine, sh näiteks ka lageraiete teostamine on seadusega ettenähtud piirides, siis ei ole üldplaneeringu tasandil võimalik seda käsitleda rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamisena (PlanS § 75 lg 1 p 10). Kohalikul omavalitsusel oleks võimalik sellisel juhul teha ettepanek üldplaneeringuga kehtiva maakonnaplaneeringu muutmiseks (PlanS § 75 lg 3). **Eelnevat arvesse võttes palume üldplaneeringu koostamisel arvesse võtta, et reeglina maakonnaplaneeringud ei piira metsade majandamist väljaspool looduskaitsealasid. Kui üldplaneeringu raames soovitakse vastav ettepanek teha, siis peab ka üldplaneeringut vastavalt menetlema, sh maakonnaplaneeringu muutmise ettepanek peab olema selgesõnaliselt toodud välja.**

Milliseid piiranguid saab seada

Põhiseaduse § 32 kohaselt sätestab omandi kasutuse kitsendused seadus. Üldplaneeringuga lahendatavad ülesanded on määratletud PlanS § 75 lg 1. Kõige otsesemalt võib maaomanike õigusi kitsendada PlanS § 75 lg 1 p 21, mille kohaselt on üldplaneeringu üheks ülesandeks asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva

tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine.

Metsaseaduse 231 sätestab: planeeringuga asula või elamu kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsa majandamisel võib kohaliku omavalitsuse üksus kokkuleppel maaomanikuga planeeringuga seada piiranguid uuendusraie tegemisel raieliigile ning lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele.

Eeltoodust tuleneb, et Planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punkti 21 alusel ei saa planeeringuga lageraiet keelata, saab seada piiranguid langi suuruse ja raievanuse osas. Lisaks eeldab senisele metsanduslikule tegevusele piirangute seadmine Metsaseaduse § 231 alusel metsaomanikega kokkuleppe saavutamist.

Lisaks võidakse metsade majandamist kitsendada ka näiteks seada PlanS § 75 lg 1 p 10 (rohevõrgustik), 13 (looduskaitseobjektid), 14 (rohealad ja maastikud), 17 (kultuuripärand) ja 20 (puhke- ja virgestusalad) alusel. Samas on Riigikohus selgitanud, et kohalik omavalitsus peab planeeringuid puudutavate otsuste tegemisel arvestama kõiki olulisi asjaolusid ja huve ning teostama kaalumist ratsionaalselt, järgima diskretsiooni piire, eesmärki ning proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise ja muid õiguse üldtunnustatud põhimõtteid (RKHKo 10.10.2002, nr 3-3-1-42-02, p 11; vt ka RKHKo 14.10.2003, nr 3-3-1-54-03, p 25). Järelikult igal konkreetsel juhul tuleb kaaluda avalikke huve erahuvidega. Intensiivsete piirangute kehtestamine ei ole lubatud, kui sama eesmärkibon võimalik saavutada leebemate tingimustega. Palume kohalikul omavalitsusel kaaluda igakonkreetsel piirangu vajalikkust, sh vajadusel pakkuda välja omanike vaatest asjakohased leevendavad meetmed.

Intensiivsete piirangute korral tuleb omandiõiguse kaotus kompenseerida

Metsandusliku tegevuse majanduslik tulu tekib metsaomanikele peamiselt uuendusraiate käigus. On metsatüüpe, kus metsa uuendamise võttena saab rakendada ainult lageraiet. Lageraie keelamine tähendab metsaomanikule saamata jäänud tulu

	<p>ning metsaomanikel on õigustatud ootus, et see temale kompenseeritakse. Looduskaitseeaduse alusel kehtestatud piiranguid metsa majandamisele kompenseeritakse nendes metsades, kus majandamine on tugevasti pärsitud (peamiselt tähendab see lageraiete keeldu) kompensatsiooniga 134 eurot/ ha ning leebemate piirangute korral 60 eur/ha aastas.</p> <p>Samas ei tähenda ka väljaspool looduskaitsealasid intensiivsete piirangute kehtestamine seda, et omanikule kahju ei pea hüvitama. Sarnasele seisukohale on asunud justiitsminister kirjas 28.03.2023 (lisame meie kirjale nimetatud dokumendi)</p> <p>Riigikohus on haldusasjas nr 5-22-5, p 58 ja 59 märkinud, et ka üldplaneeringus piirangute seadmisel peab kohalik omavalitsus arvestama, et väga intensiivsete keeldude sätestamisel avalikes huvides tuleb seada sundvaldus ja talumine hüvitada. Näiteks ajalooliselt pühaks peetud puude kaitseks vajalikud raiepiirangud võivad riivata omandipõhiõigust intensiivselt, kuna võivad välistada kinnistul paikneva metsa majandamise täielikult või ulatuslikult (nt lageraiet välistava kaitsevööndi kehtestamisel). Raiepiirangutel võib mõnel juhul olla sarnasus tehnovõrkude ja -rajatiste talumise kohustusega, mille tagamiseks sundvalduse seadmise kaalumise vajalikkusele viitas Riigikohtu halduskolleegium 15. aprilli 2021. a otsuses asjas nr 3-18-2022/30 (punkt 25). Kui üldplaneeringu algatamisel on teada või planeeringu koostamise käigus selgub, et üldplaneering võib kaasa tuua kinnisasja või selle osa avalikes huvides omandamise või selle suhtes sundvalduse seadmise vajaduse, teatab planeeringu koostamise korraldaja üldplaneeringu algatamisest kinnisasja omanikule seitsme päeva jooksul planeeringu algatamise otsuse tegemisest või avalikes huvides omandamise, sealhulgas sundvõõrandamise, või sundvalduse seadmise vajaduse ilmumise päevast arvates (PlanS § 77 lõige 8).</p> <p>Kokkuvõttes palume mistahes piirangute seadmisel kaaluda, kas avalikes huvides on intensiivsete piirangute kehtestamine, mis on sisuliselt võrdsustatavad omandi</p>	
--	---	--

	<p>võõrandamisena. Eeskätt tuleks sundvalduse seadmist kaaluda lageraie välistamisel.</p> <p>Täname, kui olete eelkirjeldatud tingimustega planeeringu koostamisel juba arvestanud. Kui mitte, siis palume meie ettepanekud arvesse võtta planeeringu hilisema menetluse käigus.</p>	
<p>Haanimiihi nõvvokoda</p> <p>15.01.2024</p>	<p>Saadan arvamused üldplaneeringu kohta.</p> <p>Lk.31 punktis 9 oleks mõistlik välja tuua mis juhtudel pole võimalik vältida kaevanduslubade taotlemist ja väljaandmist.</p>	<p>Selgitame, et lk 31 punkt 9 on lisatud üldplaneeringusse Maa-ameti ettepanekul, kuna vastasel juhul on üldplaneering vastuolus maapõue-seadusega (Maa-amet ei koostööstaks ÜP-d).</p> <p>Juhime tähelepanu sellele, et ptk-s 2.7.15 „Mäe- ja turbatootmise maa-ala“ ei ole välja toodud mitte tingimused, vaid põhimõtted, mida KOV kaalub kaevandamistegevuse kohta esitatava arvamuse korral.</p>
	<p>Lk.37 punkt 5 on vastuolus punkt 1 -ga. Kevandamine ei säilita maastikuruumi vaid hoopis vastupidi - rikub seda.</p>	<p>Selgitame, et lk 37 punkt 5 tingimus on lisatud ÜP-sse Maa-ameti ettepanekul, sest vastasel juhul on ÜP vastuolus maapõueseadusega.</p> <p>Juhime tähelepanu sellele, et ÜP miljöövääruslikud alad ei kattu ühegi mäeeraldisega. Väikses ulatuses kattub kruusamaardlaga Krabi miljöövääruslik ala ning turbamaardlaga Vana-Roosa</p>

		<p>ning Kõrgepalu miljöövärtuslik ala. Kuna kattuvus maardlatega on väikene, siis on ka kaevandustegevuse puhul tagatud nimetatud miljöövärtuslike alade säilimine. Pigem on miljöövärtuslike aladega kattuvate maardlate kasutuselevõtt vähe tõenäoline.</p>
	<p>Lk.41 punkt 1. Eraldi võiks välja tuua, et põlispõldusid pole lubatud metsastada ja põlismetsa aladel teha lageraideid.</p>	<p>Selgitame, et hetkel on ÜP-s põlispõldude mitte metsastamine kirjas soovitusena. KOV'il ei ole võimekust seda range tingimusena seada, sest seda ei ole võimalik rakendada. Põlismetsale lageraie piirangut peale panna ei ole võimalik, sest see toob kaasa kompensatsiooninõude KOV'ile.</p>
	<p>Lk.44 olev soovitus põlispõldusid mitte metsastada oleks mõistlik asendada keeluga. Skeemil 6 on varjutatult näidatud Rõuge vallast välja jääv Rõuge-Haanja-Kütioru väärtusliku maastiku osa. Oleks viisakas skeemil ära näidata ka kogu Haanimaa piirkond, valla piirest välja jääv osa siis varjutatult.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse järnevalt: Skeemi 6 täiendatakse selliselt, et Haanimaa piirkonda näidatakse ka vallast väljaspoole ulatuvas osas.</p>
	<p>Lk.46 punktides 5 ja 7 toodud võimalused elurikkuse suurendamise eesmärgil põllumajandusmaa liigendamiseks ja ruumikuju mitmekesistamiseks omavad mõju suurematel põllumassiividel. Ettepanek nendesse punktidesse sisse tuua pindala mõõde ja lubada või isegi soovitada neid võimalusi kasutada 15ha ja suurematel põldudel. Väiksematel põldudel niigi keerukates maaharimise tingimustes pole üksikute puude või hekkide säilitamine otstarbekas ega vajalik.</p>	<p>Seisukohaga arvestatakse järgnevalt: ÜP-s toodud tingimus muudetakse alla 15 ha suuruste põllumajandusmaade puhul soovituslikuks ning üle 15 ha põllumajandusmaade puhul kohustuslikuks.</p>

	<p>Lk.52 KAH metsaalade raiet puudutavas osas ei tohiks piirduda teavitamisega vaid tegevus on vaja asjaosalistega koostõlastada.</p>	<p>Selgitame, et KOV-il ei ole tänases õigusruumis võimalik nõuda KAH alade (mis kuuluvad RMK-le) puhul koostõlastust.</p>
	<p>Lk.80 punktis 2 on mainitud Haanimaa piirkonna identiteedi piiri kuid skeemil 18 seda pole. Korrektne oleks see ka skeemile kanda.</p>	<p>Seigukohaga arvestatakse. Skeemi 18 korrigeeritakse selliselt, et kantakse peale ka Haanimaa piirkonna piir.</p>